

Kohezní politika jako nástroj rozvoje municipalit Mikroregionu Jižní Haná

Jan Štěbra

Bakalářská práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Jan Štěbra
Osobní číslo: M200122
Studijní program: B0413A050024 Ekonomika a management
Specializace: Ekonomika a management veřejné správy a regionálního rozvoje
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Kohezní politika jako nástroj rozvoje municipalit Mikroregionu Jižní Haná

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Definujte klíčové pojmy z oblasti kohezní politiky.
- Zpracujte teoretické poznatky týkající se mikroregionů.

II. Praktická část

- Představte Mikroregion Jižní Haná a jeho členské municipality.
- Analyzujte dotační projekty uskutečněné v rámci municipalit v Mikroregionu Jižní Haná.
- Na základě analýz navrhete doporučení pro realizaci budoucích projektů.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BACHTLER, John, Iain BEGG, David CHARLES a Laura POLVERARI. *EU cohesion policy in practice: what does it achieve?*. London: Rowman & Littlefield International, 2016, 139 s. ISBN 978-1-78348-722-6.
BAUN, Michael J. a Daniel MAREK. *Cohesion policy in the European Union*. London: Palgrave, 2014, 257 s. ISBN 978-0-230-30314-0.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2015, 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2017, 614 s. ISBN 978-80-7400-527-5.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Filip Kučera**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **10. února 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2023**

L.S.

---

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

---

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2023

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 17. 5. 2023

Jméno a příjmení: Jan Štěbra

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tématem bakalářské práce je zhodnocení využití nástrojů Kohezní politiky Evropské unie v rámci rozvoje municipalit. Hlavním cílem práce je srovnání procesů a výsledků realizace dotačních projektů, realizovaných v rámci členských municipalit Mikroregionu Jižní Haná. V teoretické části jsou představeny základní aspekty Kohezní politiky EU, včetně její aplikace v České republice, a také teoretické poznatky týkající se obecní samosprávy. Praktická část obsahuje charakteristiky a SWOT analýzy jednotlivých municipalit. Pomocí analýzy dotačních projektů a rozhovorů se zástupci zkoumaných municipalit je porovnán a zhodnocen způsob využití nástrojů Kohezní politiky EU k rozvoji jejich území. Práce je zakončena návrhem doporučení pro realizaci budoucích projektů.

Klíčová slova: kohezní politika, Evropská unie, rozvoj, municipalita, mikroregion

ABSTRACT

The topic of the bachelor's thesis is the evaluation of the use of EU Cohesion Policy instruments in the development of municipalities. Its main goal is comparison of processes and results of the realization of subsidy projects in member municipalities of the South Haná Microregion. The theoretical part introduces the basic aspects of the EU Cohesion policy, including its application in the Czech Republic as well as theoretical knowledge concerning municipal self-government. Practical part contains characteristics and SWOT analyses of each of the municipalities. Through an analysis of the subsidy projects and interviews with representatives of the surveyed municipalities, the use of EU Cohesion policy instruments for the development of their territories is compared and evaluated. The thesis concludes with a proposal of recommendations for the realization of future projects.

Keywords: cohesion policy, European Union, development, municipality, microregion

Chtěl bych poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce, Ing. Filipu Kučerovi, Ph.D., za odborné vedení při zpracování této práce a za všechny jeho cenné rady i předané zkušenosti. Poděkování patří také všem respondentům, kteří byli ochotní poskytnout rozhovory a sdílet tak své zkušenosti a poznatky o zkoumané problematice.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 KOHEZNÍ POLITIKA.....	13
1.1 VYMEZENÍ POJMU KOHEZNÍ POLITIKA	13
1.2 PRINCIPY KOHEZNÍ POLITIKY EU	14
1.2.1 Princip programování a plánování	14
1.2.2 Princip partnerství	14
1.2.3 Princip koncentrace	15
1.2.4 Princip doplňkovosti	15
1.2.5 Princip hodnocení, monitorování a transparentnosti.....	15
1.3 ÚZEMNÍ STATISTICKÉ JEDNOTKY	15
1.4 FONDY EU	17
2 APLIKACE KOHEZNÍ POLITIKY EU V ČR.....	19
2.1 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013	19
2.1.1 Cíle Kohezní politiky EU.....	19
2.1.2 Strategické cíle ČR.....	20
2.1.3 Operační programy.....	21
2.2 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014-2020	21
2.2.1 Cíle Kohezní politiky EU.....	21
2.2.2 Tematické cíle ČR.....	21
2.2.3 Operační programy.....	22
2.3 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2021-2027	23
2.3.1 Cíle pro programové období 2021-2027	23
2.3.2 Operační programy.....	25
3 MUNICIPALNÍ SAMOSPRÁVA V ČESKÉ REPUBLICCE.....	30
3.1 VYMEZENÍ SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ	30
3.2 KATEGORIZACE OBCÍ	31
3.3 SPOLUPRÁCE OBCÍ.....	31
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	33
4 PŘEDSTAVENÍ MIKROREGIONU JIŽNÍ HANÁ	34
5 CHARAKTERISTIKA ČLENSKÝCH MUNICIPALIT MIKROREGIONU JIŽNÍ HANÁ	36
5.1 MĚSTO HULÍN	36
5.1.1 Občanská vybavenost a ekonomický rozvoj.....	37
5.1.2 Technická infrastruktura a doprava.....	37
5.1.3 Volnočasové aktivity a kultura.....	38

5.1.4	Životní prostředí a odpadové hospodářství	38
5.1.5	Správa obce	38
5.1.6	SWOT analýza	40
5.2	MĚSTO CHROPYNĚ	40
5.2.1	Občanská vybavenost a ekonomický rozvoj	41
5.2.2	Technická infrastruktura a doprava	41
5.2.3	Volnočasové aktivity a kultura	42
5.2.4	Životní prostředí a odpadové hospodářství	42
5.2.5	Správa obce	42
5.2.6	SWOT analýza	44
5.3	OBEC TLUMAČOV	44
5.3.1	Občanská vybavenost a ekonomický rozvoj	45
5.3.2	Technická infrastruktura a doprava	45
5.3.3	Volnočasové aktivity a kultura	46
5.3.4	Životní prostředí a odpadové hospodářství	46
5.3.5	Správa obce	46
5.3.6	SWOT analýza	48
5.4	OBEC KVASICE	48
5.4.1	Občanská vybavenost a ekonomický rozvoj	49
5.4.2	Technická infrastruktura a doprava	49
5.4.3	Volnočasové aktivity a kultura	50
5.4.4	Životní prostředí a odpadové hospodářství	50
5.4.5	Správa obce	50
5.4.6	SWOT analýza	52
6	ANALÝZA DOTAČNÍCH PROJEKTŮ FINANCOVANÝCH Z PROSTŘEDKŮ KOHEZNÍ POLITIKY EU	53
6.1	DOTAČNÍ PROJEKTY VE MĚSTĚ HULÍN	53
6.2	DOTAČNÍ PROJEKTY VE MĚSTĚ CHROPYNĚ	55
6.3	DOTAČNÍ PROJEKTY V OBCI TLUMAČOV	58
6.4	DOTAČNÍ PROJEKTY V OBCI KVASICE	60
6.5	CELKOVÉ SROVNÁNÍ VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ Z EU V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH MUNICIPALIT	63
7	POLOSTRUKTUROVANÉ ROZHOVORY S VYBRANÝMI MÍSTNÍMI AKTÉRY	66
7.1	POZNATKY Z JEDNOTLIVÝCH POLOSTRUKTUROVANÝCH ROZHOVORŮ	67
7.2	SOUHRNNÉ ZÁVĚRY Z PROVEDENÝCH ROZHOVORŮ	70
8	CELKOVÉ ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ PRO REALIZACI BUDOUCÍCH PROJEKTŮ	71
8.1	CELKOVÉ ZHODNOCENÍ VLIVU KOHEZNÍ POLITIKY NA ROZVOJ MUNICIPALIT	71
8.2	DOPORUČENÍ PRO BUDOUCÍ REALIZACI PROJEKTŮ	72
8.2.1	Doporučení pro municipality Mikroregionu Jižní Haná	72
8.2.2	Doporučení pro poskytovatele dotací	74

ZÁVĚR	76
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	78
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	82
SEZNAM OBRÁZKŮ	84
SEZNAM TABULEK.....	86

ÚVOD

Bakalářská práce se věnuje implementaci nástrojů kohezní politiky při rozvoji municipalit. Kohezní politika Evropské unie je zaměřena na snižování rozdílů mezi jednotlivými členskými zeměmi v rámci EU. Bývá také označována za politiku investiční, neboť pomocí jejích nástrojů má docházet k intervencím, zaručujícím všestranný rozvoj napříč regiony EU. Města a obce v rámci České republiky jsou jedny z mnoha příjemců finanční podpory v rámci jednotlivých operačních programů, jimiž se tato investiční politika aplikuje v praxi. Je zcela jistě důležité zkoumat, jakým způsobem jsou prostředky z dotací, vyplácených z rozpočtu EU, nápomocny při rozvoji území obcí a měst, v nichž obyvatelé žijí.

Tato práce si tudíž klade za cíl srovnání způsobů, jakými jsou tyto dotační prostředky z rozpočtu EU využívány k rozvoji vybraných municipalit v České republice. Za konkrétní příklad byly vybrány municipality dobrovolného svazku obcí ve Zlínském kraji, a to Mikroregionu Jižní Haná.

V prvních kapitolách jsou představeny teoretické poznatky potřebné k porozumění celé problematice. Nejprve je pozornost zaměřena na vymezení pojmu kohezní politika, dále na dodržované principy při jejím definování na úrovni Evropské unie, a také na fondy, pomocí kterých jsou poskytovány finanční prostředky, určené na její výkon v praxi. Následně jsou popsány způsoby aplikace Kohezní politiky EU v podmínkách ČR, a to v jednotlivých programových obdobích 2007-2013, 2014-2020 a 2021-2027. Poslední kapitolou teoretické části je stručný vhled do problematiky municipální samosprávy v ČR, zejména se zaměřením na dobrovolné svazky obcí, představující jednu z forem spolupráce municipalit.

Následuje praktická část, která je započata charakteristikou zkoumaného území. Konkrétně je tedy představen Mikroregion Jižní Haná a jeho členské subjekty. Při popisu jednotlivých municipalit je pozornost soustředěna na pět hlavních oblastí jejich rozvoje. Veškeré poznatky jsou shrnuty do SWOT analýz každé municipality, které identifikují vnitřní a vnější faktory rozvoje. Navázáno je analýzou dotačních projektů financovaných z fondů EU v posledních dvou programových obdobích 2007-2013 a 2014-2020. Pro lepší porozumění procesu přípravy projektů, byly také provedeny rozhovory se zástupci jednotlivých municipalit, a to konkrétně s jejich starosty. Celkové poznatky a výsledky z těchto analýz a rozhovorů jsou na konci práce zhodnoceny a jsou navržena doporučení zkoumaným municipalitám i poskytovatelům dotací.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této bakalářské práce je komparace procesů a výsledků realizace dotačních projektů financovaných z nástrojů Kohezní politiky Evropské unie v jednotlivých municipalitách Mikroregionu Jižní Haná.

Metodami použitými v práci jsou literární rešerše, SWOT analýza municipalit, analýza využití dotací a polostrukturované rozhovory s místními aktéry.

V rámci zpracování bylo stanoveno 5 dílčích cílů, jejichž jednotlivé splnění vede k naplnění hlavního cíle práce. První dílčí cíl je promítnut v teoretické části práce, ostatní čtyři v části praktické.

Prvním dílčím cílem je představit klíčové pojmy a teoretické poznatky z oblasti kohezní politiky na úrovni Evropské unie a její aplikace v rámci České republiky ve třech po sobě jdoucích programových obdobích (2007-2013, 2014-2020 a 2021-2027). Další představenou oblastí bude obecní samospráva v ČR, se zaměřením na problematiku dobrovolných svazků obcí, jakožto formy spolupráce na úrovni municipalit. Tento cíl bude naplněn pomocí literární rešerše legislativních dokumentů a odborných knižních i internetových zdrojů.

Druhým dílčím cílem je charakteristika jednotlivých municipalit, jež jsou členskými subjekty dobrovolného svazku obcí – Mikroregionu Jižní Haná. Představená charakteristika bude popisovat každou municipalitu z hlediska jejího rozvoje v pěti základních oblastech, které budou v práci vymezeny. Takto provedená charakteristika bude zakončena SWOT analýzou každé z municipalit, jež shrne hlavní vnitřní a vnější faktory rozvoje.

Třetím dílčím cílem je analýza využití dotačních prostředků z fondů EU v rámci jednotlivých zkoumaných municipalit a vzájemná komparace mezi členskými subjekty mikroregionu. Analýza bude názorně ilustrovat hlavní zjištěné poznatky pomocí grafů a tabulek.

Čtvrtým dílčím cílem je provedení polostrukturovaných rozhovorů s vybranými místními aktéry, zastupujícími obce a města mikroregionu, které povedou k hlubšímu porozumění procesů výběru projektů a zpracování dotačních žádostí.

Pátým dílčím cílem je celkové zhodnocení provedených analýz a návrh doporučení pro realizaci budoucích projektů financovaných z fondů EU, sloužících k rozvoji území zkoumaných subjektů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KOHEZNÍ POLITIKA

První kapitola představuje význam a základní aspekty kohezní politiky, spolu s jejími principy. Dále jsou představeny územní statistické jednotky, které v rámci EU sjednocují administrativní členění regionů. Velice důležité pro pochopení způsobu implementace této politiky jsou také nejzásadnější nástroje, kterými je aplikována v praxi, a těmi jsou fondy Evropské unie.

1.1 Vymezení pojmu kohezní politika

Kohezní politiku neboli politiku soudržnosti je složité definovat jedním konkrétním a plně vystihujícím způsobem.

Baun a Marek (2014) uvádějí různé možnosti popisu tohoto pojmu. Zejména zmiňují definici pomocí jejich cílů a účelů existence. Ty se ovšem v průběhu času mění, a tudíž je nutné věnovat pozornost jejich aktuálnímu vymezení a významu. Důležitá je v tomto ohledu evropská legislativa a základní strategické dokumenty, jež jí provádí.

Kohezní politice, jakožto hospodářské, sociální a územní soudržnosti, je věnována pozornost v hlavě XVIII v rámci Smlouvy o fungování Evropské unie (2016). Je zde uvedeno, že EU by se měla především zaměřovat na „*snížování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a na snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů*“. Dále jsou zde uvedeny nástroje, kterými by se těchto cílů mělo dosahovat. Těmi jsou strukturální fondy, činnost Evropské investiční banky a další finanční nástroje. Dva ze strukturálních fondů mají v těchto článcích také definované své primární tematické zaměření. U Evropského fondu pro regionální rozvoj se jedná o oblast eliminace regionálních rozdílů v rámci EU, a to zejména přeměnou upadajících průmyslových oblastí a nápomocí při rozvoji zaostávajících regionů zasažených strukturálními změnami. Fond soudržnosti (také nazýván Kohezní fond) by se měl zaměřovat na oblasti související s životním prostředím a také dopravní infrastrukturou, zejména ve vztahu k projektům transevropských sítí. Evropský sociální fond je upraven v samostatné hlavě XI, kde je uvedeno, že je zaměřený na oblasti zaměstnanosti, životní úrovně pracovníků, odborného vzdělávání apod. Podrobněji budou tyto tři fondy přiblíženy v jedné z dalších podkapitol této teoretické části práce.

Baun a Marek (2014) dále také zmiňují, definičně velmi podstatný, značný objem finančních prostředků, které jsou na implementaci této politiky v praxi vynakládány. Obecně se uvádí,

že jde o zhruba třetinu celého rozpočtu Evropské unie, což z ní dělá druhou největší politiku. Bývá tudíž často také označována jako hlavní investiční politika aplikovaná v unii.

Jednotlivé rozdělení finančních prostředků, směřovaných na určitá témata se v čase dynamicky proměňuje, což připomínají také Bachtler et al. (2016). Zmíněný jev přičítají nejen národním a regionálním specifikům a změnám v řešených problémech, ale také např. změnám v politické reprezentaci na úrovni států i EU.

1.2 Principy Kohezní politiky EU

V rámci všech programových období se prolínají jednotlivé principy, související s aplikací politiky soudržnosti v praxi. Tyto principy se postupem času proměňují, nejen po definiční stránce, ale i z hlediska jejich počtu. V současné době můžeme identifikovat 5 základních principů.

1.2.1 Princip programování a plánování

Princip programování znamená, že za pomoci finančních nástrojů nejsou podporovány jednotlivé individuální projekty, ale komplexnější, předem definované a naplánované programy, které jsou zpravidla připravovány v rámci jednotlivých států (schvalovány poté Evropskou komisí), a to na dobu trvání programového období. Délka těchto období je zpravidla 7 let. (European Commission - Principles, 2023)

Zahradník (2017) podotýká, že tento přístup podporuje střednědobý charakter jednotlivých opatření (založených na existující strategii) nikoliv krátkodobé intervence s proměnlivými prioritami.

1.2.2 Princip partnerství

Dle Zahradníka (2017) tento princip představuje předpoklad pro decentralizaci přípravy, implementace, a také monitorování a vyhodnocování jednotlivých programů. V rámci celého procesu jsou totiž zapojovány autority regionálního a lokálního významu. Může se jednat o různé partnery z oblasti ekonomické, sociální, ale i z řad vzdělávacích a výzkumných institucí.

1.2.3 Princip koncentrace

Koncentrace se v rámci Kohezní politiky EU projevuje ve třech rovinách. V první rovině jde o koncentraci zdrojů, kdy co největší část prostředků by měla být zaměřena na nejpotřebnější regiony, resp. regiony s nejvýraznějšími potížemi. V rovině druhé se jedná o co největší kompatibilitu a provázanost jednotlivých programů, tudíž aby úsilí vynakládané na cíl v rámci jednoho programu mohlo být navázané a prospěšné i u naplňování jiného programu. Třetí rovina představuje koncentraci prostředků v rámci komplexnějších programů, nikoliv dílčích projektů. (European Commission - Principles, 2023)

1.2.4 Princip doplňkovosti

Doplňkovost stanovuje, že prostředky alokované danému státu v rámci kohezní politiky musí představovat pouze doplněk ke státním výdajům na danou oblast. Nesmí tudíž docházet k tomu, že státy v důsledku přílivu peněz z fondů EU omezí své výdaje na podporovanou rozvojovou oblast. (Baun a Marek, 2014)

1.2.5 Princip hodnocení, monitorování a transparentnosti

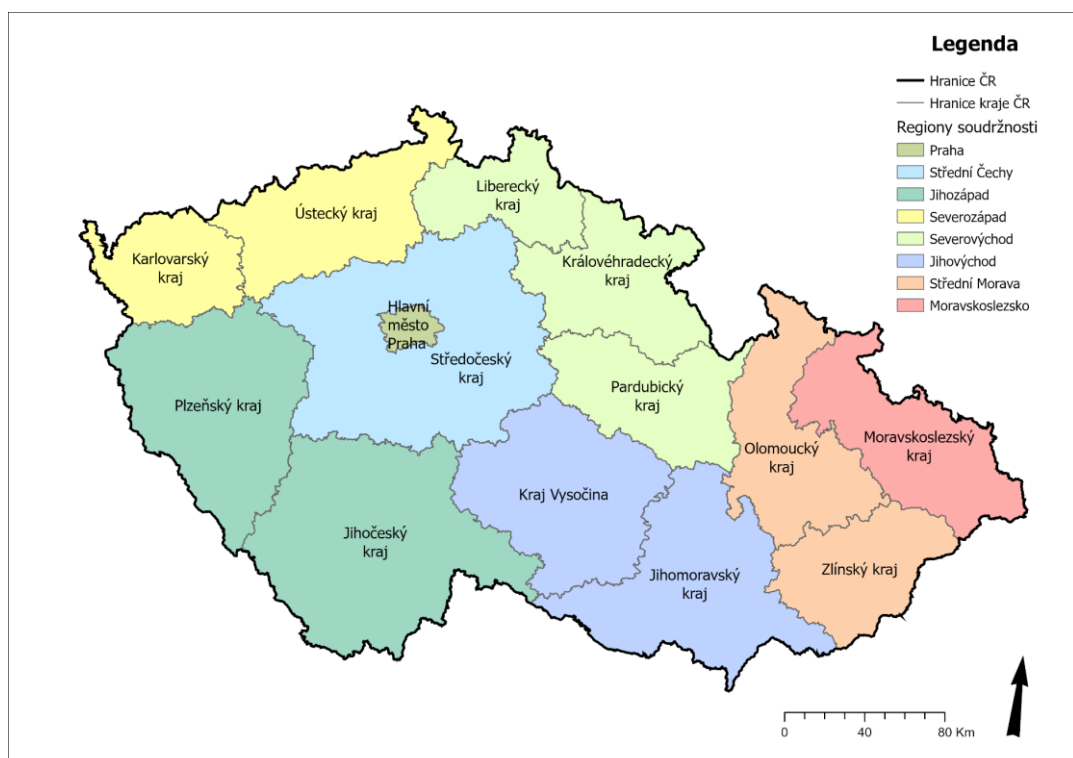
Naplňování tohoto principu spočívá v důkladné, efektivní a transparentní evaluaci realizovaných projektů, a to před zahájením, v průběhu, ale i po ukončení. Efektivnost vynakládaných prostředků musí být kontrolována jak z pohledu věcného, tak i z hlediska jejich finančního plnění. (Zahradník, 2017)

1.3 Územní statistické jednotky

V rámci zavedení funkčního statistického systému v Evropské unii, byla Eurostatem (statistický úřad Evropské unie) vytvořena jednotná klasifikace územních statistických jednotek, nazvaná NUTS. Rozdělení zároveň slouží k vymezení regionů pro potřeby aplikace Kohezní politiky EU, jelikož definuje tzv. regiony soudržnosti. Na tyto regiony je primárně směřována podpora v podobě finančních prostředků z kohezní politiky. V rámci ČR byla tato klasifikace označena jako CZ-NUTS, a v současné době zahrnuje kromě 4 regionů jednotek NUTS i dvě jednotky LAU, které představují lokální územní jednotky. Regiony soudržnosti se skládají z jednoho až tří vyšších územních samosprávných celků neboli krajů. (Zahradník, 2017)

Kompletní struktura CZ-NUTS dle Informačního webu územního plánování (2020) vypadá následovně:

- NUTS 0 – celá ČR
- NUTS 1 – celá ČR
- NUTS 2 – tzv. regiony soudržnosti
  - Praha – Hlavní město Praha
  - Střední Čechy – Středočeský kraj
  - Jihozápad – Jihočeský kraj a Plzeňský kraj
  - Jihovýchod – Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina
  - Moravskoslezsko – Moravskoslezský kraj
  - Severozápad – Karlovarský kraj a Ústecký kraj
  - Severovýchod – Královéhradecký kraj, Liberecký kraj a Pardubický kraj
  - Střední Morava – Olomoucký kraj a Zlínský kraj
- NUTS 3 – vyšší územní samosprávné celky – kraje ČR
- LAU 1 – okresy ČR
- LAU 2 – obce ČR.

Obrázek 1 Mapa regionů soudržnosti a krajů v ČR (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČÚZK)

1.4 Fondy EU

Klíčovým nástrojem pro realizaci Kohezní politiky Evropské unie jsou, kromě jiných finančních nástrojů, přímo pro tento účel založené fondy. Tyto poskytují finanční prostředky k naplňování hlavních cílů hospodářské, sociální a územní soudržnosti. V této podkapitole jsou stručně představeny 3 základní fondy, jež jsou aktuálně hlavními nástroji této politiky v současném programovém období, ale zároveň jejich kořeny nalezneme již v historii a prolínají se tudíž i předchozími programovými obdobími.

Evropský fond pro regionální rozvoj

(European Regional Development Fund – ERDF)

Jak už název napovídá hlavní oblastí intervence s využitím tohoto fondu je regionální rozvoj, ale také ekonomická transformace, konkurenceschopnost a všechny formy územní spolupráce. Podporovány jsou z jeho prostředků projekty zaměřené na inovace, modernizaci a na podporu ekonomického růstu regionů. (Euroskop.cz - Strukturální fondy, 2023)

Zahradník (2017) uvádí, že jeho zaměření v rámci intervencí v regionální ekonomice, probíhá prostřednictvím investic do přeměny průmyslových oblastí a regionů s horším ekonomickým postavením. Dále také vhodně poznamenává, že tento fond je největším z fondů, pomocí kterých se kohezní politika realizuje.

Kohezní fond

(Neboli také Fond soudržnosti – Cohesion Fund – CF)

Podpora z Kohezního fondu je zaměřena na investiční projekty z oblasti životního prostředí a transevropských dopravních sítí. V současném programovém období se očekává, že více než třetina prostředků v rámci tohoto fondu bude zaměřena na oblast klimatu. Podpora z CF je zaměřena na státy (nikoliv regiony) s HDP v přepočtu na obyvatele nižším, než je 90 % průměru v EU. Spadá pod jeho působnost tudíž 15 států EU, včetně České republiky. (European Commission - Cohesion Fund, 2023)

Evropský sociální fond plus

(European Social Fund Plus – ESF+)

V předchozích programových obdobích operoval s lehce odlišným názvem, a to pouze Evropský sociální fond (ESF). Zaměřuje se především na sociální pilíř soudržnosti v rámci

EU, a tudíž na neinvestiční projekty v oblasti zaměstnanosti, zvyšování produktivity, rozvoje lidských zdrojů, vzdělávací programy a programy pro děti a mládež či různé znevýhodněné skupiny obyvatel. (DotaceEU.cz - Informace o fondech, 2023)

2 APLIKACE KOHEZNÍ POLITIKY EU V ČR

Kapitola představuje způsoby, kterými byla Kohezní politika EU aplikována v podmínkách ČR ve třech po sobě jdoucích programových obdobích, včetně toho současného. Na počátku je nutné si uvědomit, že aplikace v národních podmínkách vychází z cílů na úrovni celého společenství. Z toho důvodu jsou vždy jako první představeny cíle politiky na úrovni EU a způsoby jejich přenesení do cílů národních, a poté struktura operačních programů, kterými jsou vytyčené cíle naplňovány v rámci jednotlivých oblastí.

2.1 Programové období 2007-2013

2.1.1 Cíle Kohezní politiky EU

V rámci programového období 2007-2013 byly na úrovni Evropské unie stanoveny 3 základní cíle kohezní politiky.

Cíl 1 – Konvergence

Cíl 1 byl zaměřen na regiony soudržnosti s HDP přepočteným na 1 obyvatele méně než 75 % průměru HDP v EU. Při jeho naplňování mělo dojít k pomoci těmto regionům s jejich hospodářským a sociálním rozvojem, a to navýšením počtu pracovních míst či obecnou podporou ekonomického růstu pomocí investic do hmotného i lidského kapitálu. Zdroje, vyčleněné na podporu aktivit vedoucí k tomuto cíli, byly prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu i Kohezního fondu. (Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, 2006)

Na základě stanovených parametrů do jeho podpory patřily všechny regiony soudržnosti v ČR, kromě hlavního města Prahy. (DotaceEU.cz - Programové období 2007-2013, 2023)

Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tento cíl byl směřován na podporu regionů, jež převyšovaly podmínky pro podporu v rámci Cíle 1. Podpora spočívala v posílení konkurenceschopnosti regionů, ve kterých již docházelo k socioekonomickým změnám, a to prostřednictvím navýšení objemu i kvality investic do hmotného i lidského kapitálu, a také např. do rozvoje trhu práce. Finance na něj byly vyčleněny z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu. (Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, 2006)

V rámci nastavených parametrů se podpora tohoto cíle v ČR týkala pouze hlavního města Prahy. (DotaceEU.cz - Programové období 2007-2013, 2023)

Cíl 3 – Evropská územní spolupráce

Třetí cíl byl naplňován ve třech rovinách, a to v kontextu spolupráce regionů na přeshraniční (na vnitřních, ale i vnějších hranicích EU), meziregionální i nadnárodní úrovni. Financování zajišťoval Evropský fond pro regionální rozvoj. (Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, 2006)

V rámci ČR do programů tohoto cíle spadaly všechny regiony soudržnosti. (DotaceEU.cz - Programové období 2007-2013, 2023)

2.1.2 Strategické cíle ČR

V návaznosti na cíle Kohezní politiky Evropské unie, byly na úrovni České republiky stanoveny 4 specifické cíle v rámci Národního strategického referenčního rámce – hlavního strategického dokumentu pro toto programové období. Tyto cíle měli specifikovat obecné cíle podpory fondů EU v podmínkách ČR.

I. Specifický cíl: Konkurenceschopná česká ekonomika

Prioritou byla podpora konkurenceschopnosti podnikatelského sektoru, a to zejména inovacemi ve vědě a výzkumu, snižováním nezaměstnanosti a rozvojem udržitelného cestovního ruchu. (Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013, 2007)

II. Specifický cíl: Otevřená, flexibilní a soudržná společnost

Prioritami v rámci tohoto cíle bylo především posilování sociální soudržnosti, za pomoci celoživotního vzdělávání (a tím zvyšování kvalifikace lidských zdrojů), a také modernizace veřejné správy, jež měla vést k efektivnějšímu způsobu správy věcí veřejných. (Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013, 2007)

III. Specifický cíl: Atraktivní prostředí

Kvalitního prostředí, ve kterém se občanům příjemně žije, mělo být docíleno zejména intervencemi v ochraně životního prostředí spojené s oblastí dostupné veřejné dopravy a dopravní infrastruktury. To zahrnovalo problematiku snižování energetické náročnosti, využívání obnovitelných zdrojů energie, ale také investice do zefektivnění odpadového hospodářství a modernizace dopravních sítí. (Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013, 2007)

IV. Specifický cíl: Vyvážený rozvoj území

V rámci dosažení vyváženého a harmonického rozvoje území bylo cíleno právě na snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony. Pozornost musela být věnována samozřejmě nejen rozvoji městských oblastí, ale i těch venkovských. Posilování regionální konkurenceschopnosti bylo klíčovým prvkem. V rámci tohoto cíle mělo být podpořeno také aktivnější zapojení ČR do Evropské územní spolupráce, a to ve všech jejích třech rovinách – přeshraniční, nadnárodní i meziregionální. (Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013, 2007)

2.1.3 Operační programy

V programovém období 2007-2013 bylo v rámci ČR užíváno celkem 27 operačních programů (OP). Patřilo mezi ně 9 tematických, 7 regionálních (pro každý region soudržnosti vyjma Prahy), 2 do kterých spadalo hlavní město Praha a 9 zaměřených na Evropskou územní spolupráci. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008)

Jednotlivé programy jsou pro srovnání uvedeny společně s operačními programy programového období 2014-2020 v tabulce (Tabulka 2) v podkapitole 2.2.3.

2.2 Programové období 2014-2020

2.2.1 Cíle Kohezní politiky EU

V porovnání se třemi hlavními cíli v programovém období 2007-2013, došlo v novém období k redukci na cíle dva. První cíl nesl název *Investice pro růst a zaměstnanost* a druhý *Evropská územní spolupráce*. První z cílů byl výrazně dominantní, což se odráží i v rozdělení finančních prostředků, kdy na tento cíl bylo vyhrazeno 97,2 % celkových prostředků. Tyto cíle byly stanovovány v rámci tzv. Společného strategického rámce, na nějž navazovaly národní Dohody o partnerství, které měly jeho principy přenést do podmínek jednotlivých států. (DotaceEU.cz - Programové období 2014-2020, 2023)

2.2.2 Tematické cíle ČR

Česká republika v sestavování svých tematických cílů vycházela z obdobných cílů jako představila Evropská komise, jež navazovaly na Strategii 2020. Tato strategie byla pilířem celého programového období 2014-2020 a byla založena na prioritách vedoucích k inteligentnímu a udržitelnému růstu podporujícího začlenění. (Zahradník, 2017)

Jednotlivé tematické cíle ČR (celkem 11), které byly podporovány evropskými fondy jsou společně s přidělenou finanční podporou uvedeny v tabulce (Tabulka 1).

Tabulka 1 Seznam tematických cílů kohezní politiky a jejich přidělené finanční podpory v rámci ČR v programovém období 2014-2020 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Abecedy fondů EU 2014-2020)

Tematický cíl	Finanční podpora (v miliardách eur)
Investice do výzkumu, vývoje a inovací pro praxi	2,50
Rozvoj využívání informačních a komunikačních technologií	1,07
Podpora malých a středních podniků	1,42
Snižování energetické náročnosti ekonomiky	2,24
Omezování přírodních rizik, povodní a ekologické zátěže	1,33
Ochrana životního prostředí a využívání přírodního bohatství	2,75
Modernizace dopravní infrastruktury a ekologická doprava	6,24
Zvyšování zaměstnanosti a kvalitní pracovní síla	1,38
Fungující sociální systém a boj proti chudobě	1,98
Zkvalitnění systému vzdělávání	1,96
Kvalitní, efektivní a transparentní veřejná správa a instituce	0,18

2.2.3 Operační programy

Při tvorbě operačních programů v období 2014-2020 došlo oproti předchozímu období k výraznému zjednodušení a redukci celkového počtu programů. Největší změnu lze pozorovat ve sloučení jednotlivých regionálních operačních programů pod hlavičku tzv. Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Celkový počet programů byl tudíž redukován na 20 (včetně 11 programů Evropské územní spolupráce). Konkrétní programy a jejich alokaci lze vidět spolu s programy předchozího období v tabulce (Tabulka 2).

Tabulka 2 Seznam operačních programů a jejich přidělené alokace v programových obdobích 2007-2013 a 2014-2020 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Abeced fondů EU 2007-2013 a 2014-2020)

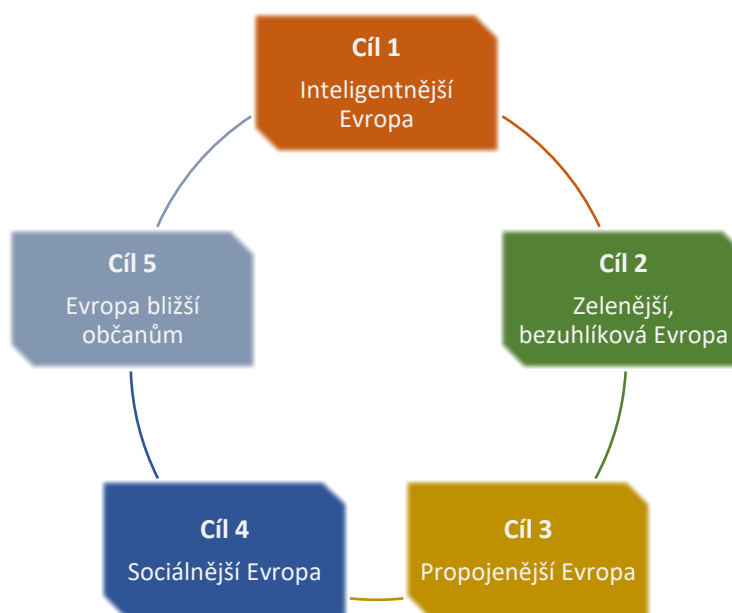
OP 2007-2013	Alokace (v miliardách eur)	OP 2014-2020	Alokace (v miliardách eur)
OP Doprava	5,82	OP Doprava	4,69
OP Podnikání pro inovace	3,12	OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	4,3
OP Výzkum a vývoj pro inovace	2,07	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	2,7
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1,83		
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	1,88	OP Zaměstnanost	2,1
OP Životní prostředí	4,92	OP Životní prostředí	2,6
Integrovaný operační program	1,62	Integrovaný regionální operační program	4,64
ROP NUTS II Jihovýchod	0,72		
ROP NUTS II Jihozápad	0,63		
ROP NUTS II Moravskoslezsko	0,73		
ROP NUTS II Severovýchod	0,67		
ROP NUTS II Severozápad	0,76		
ROP NUTS II Střední Čechy	0,57		
ROP NUTS II Střední Morava	0,67		
OP Praha Adaptabilita	0,11	OP Praha pól růstu	0,2
OP Praha Konkurenceschopnost	0,24		
OP Technická pomoc	0,2	OP Technická pomoc	0,2
OP Rybářství	0,03	OP Rybářství	0,03
Programy Evropské územní spolupráce	0,39	Programy Evropské územní spolupráce	1,6

2.3 Programové období 2021-2027

2.3.1 Cíle pro programové období 2021-2027

Pro programové období 2021-2027 bylo na evropské úrovni v rámci politiky soudržnosti vymezeno 5 hlavních cílů, které jsou ilustrovány na obrázku (Obrázek 2). V těchto cílech byla promítnuta i nejzásadnější témata, která se v době jejich přípravy řešila, a to ať už se

jedná o dopady covidové pandemie či transformace ekonomiky s ohledem na klimatické změny a nutnosti přechodu na ekologičtější zdroje energií.

Obrázek 2 Grafické zobrazení cílů Kohezní politiky EU v programovém období 2021-2027 (zdroj: vlastní zpracování na základě informací z DotaceEU.cz)

Jednotlivé cíle byly poté ve velmi obdobné podobě promítnuty také do cílů národních, na úrovni ČR.

Cíl 1 - Intelligentnější Česko

Pro naplňování tohoto cíle bylo alokováno 3,4 miliardy eur. Primárním zdrojem těchto prostředků bude Evropský fond pro regionální rozvoj. Mezi hlavní oblasti intervencí patří výzkum a inovace, digitalizace, podnikání (řízení inovací a průmyslová transformace), anebo také pokrytí území infrastrukturou sloužící k dostupnosti vysokorychlostního internetu. (Dohoda o partnerství v programovém období 2021–2027, 2021)

Cíl 2 - Zelenější, bezuhlíkové Česko

Alokace pro tento cíl činí 6,5 miliardy eur, a to z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Kohezního fondu. Prostředky budou směřovány do snižování energetické náročnosti veřejných budov a celkově do hospodářství s cílem minimalizovat znečišťování životního prostředí a přípravy na změny klimatu. Pozornost bude také věnována využívání obnovitelných zdrojů energie, cirkulárnímu hospodářství a přispívání k čisté městské a příměstské mobilitě. (Dohoda o partnerství v programovém období 2021–2027, 2021)

Cíl 3 - Propojenější Česko

Kombinace prostředků Kohezního fondu a Evropského fondu pro regionální rozvoj vyhrazuje tomuto cíli 4,1 miliardy eur. Pomocí rozvoje regionální a celostátní silniční sítě by měla být současně zlepšena dostupnost napojení regionů na transevropské dopravní sítě. Neopomenuty jsou samozřejmě také železniční tratě, jakožto důležitá součást udržitelné dopravy, šetrné k životnímu prostředí, klimatu a veřejnému zdraví. U všech způsobů dopravy bude dbáno také na zvýšení jejich bezpečnosti. (Dohoda o partnerství v programovém období 2021–2027, 2021)

Cíl 4 - Sociálnější Česko

Se zdroji ve výši 4,4 miliardy eur z Evropského sociálního fondu plus (ESF+), má tento cíl 5 hlavních pilířů svého zaměření. Jsou jimi trh práce a zaměstnanost, vzdělávání, sociální začleňování, zdraví a kulturní dědictví spolu s cestovním ruchem. Obecně lze říci, že tento cíl promítá do svých priorit záměry, které již byly představeny jako klíčové pro zřízení právě zmíněného ESF+. (Dohoda o partnerství v programovém období 2021–2027, 2021)

Cíl 5 - Česko bližší občanům

Poslední z cílů disponuje nejmenším objemem prostředků, a to 0,33 miliardy eur, vyčleněnými z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Tyto prostředky by měly směřovat k rozvoji zejména venkovských oblastí, a to formou investic do infrastruktury, vzdělávání, sociálních služeb či kultury. (Dohoda o partnerství v programovém období 2021–2027, 2021)

2.3.2 Operační programy

V této části jsou popsány jednotlivé operační programy, vytvořené za účelem naplňování představených cílů ČR pro programové období 2021-2027.

Operační program Doprava (OP D)

Alokace: 4,9 miliard eur

Program je řízený Ministerstvem dopravy a mezi hlavní oblasti podpory patří rozvoj a modernizace dopravních sítí (železničních i silničních), a to s důrazem na zmírnění dopadů na životní prostředí, ale i zvýšení bezpečnosti a kapacity dopravy obecně. Další oblastí je také udržitelná mobilita, a s tím spojené budování infrastruktury (v podobě dobíjecích

a plnicích stanic, stavba tramvajových a trolejbusových tratí apod.). Mezi oprávněné žadatele o prostředky z tohoto programu patří zejména vlastníci dopravní infrastruktury, včetně státních organizací, anebo také provozovatelé plnicích a dobíjecích stanic pro různé druhy dopravních prostředků. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Integrovaný regionální operační program (IROP)

Alokace: 4,8 miliard eur

Typickým operačním programem se širokou škálou podporovaných oblastí je IROP, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj. Zaměření projektů, financovaných z tohoto programu, může být na oblast digitalizace, ekologické dopravní infrastruktury, modernizace a zefektivnění výkonu veřejné správy, rozvoje kultury a cestovního ruchu, ale také např. vzdělávací infrastruktury (zejména modernizace a renovace výukových prostor a zázemí vzdělávacích institucí). Široká škála podporovaných oblastí se odráží i ve výčtu oprávněných žadatelů – patří sem dopravci ve veřejné dopravě, školské právnické osoby, územní samosprávy a jejich organizace, organizační složky státu, státní podniky, složky integrovaného záchranného systému a další. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK)

Alokace: 3,1 miliard eur

Pro poskytování dotačních prostředků do podnikatelského sektoru je primárně určený OP TAK, řízený Ministerstvem průmyslu a obchodu. Mezi primární cíle výzev tohoto programu patří implementace moderních digitálních technologií, posilování spolupráce podniků s vědecko-výzkumnými institucemi, rozvoj konkurenceschopnosti malých a středních podniků nebo optimalizace nakládání se zdroji a materiály. Kromě podniků všech velikostí a výzkumných organizací je podpora směřována také na územní samosprávy a organizační složky státu. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Operační program Jan Amos Komenský (OP JAK)

Alokace: 2,5 miliard eur

Operační program zaměřený na oblast vzdělávání nese v tomto programovém období název OP Jan Amos Komenský a jeho řídicím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Mezi oprávněné žadatele patří přirozeně zejména všechny druhy školských zařízení od mateřských až po vysoké školy, výzkumné organizace a střediska volného času

pro děti a mládež. Oblastmi intervence je kvalitní a efektivní vzdělávání s rovným přístupem, a dále také podpora internacionalizace a modernizace výzkumu a vývoje. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Operační program Životní prostředí (OP ŽP)

Alokace: 2,4 miliard eur

Ministerstvo životního prostředí je řídicím orgánem tohoto operačního programu, jež se zabývá velmi aktuálními tématy v kontextu dnešní doby. Hlavní podporovaná opatření jsou v oblasti energetické náročnosti budov a infrastruktury, zlepšení kvality ovzduší, udržitelné používání materiálů a přírodních zdrojů, využívání cirkulárního hospodářství či posilování biologické rozmanitosti. Oprávněnými žadateli je široká škála subjektů od podnikatelů a vzdělávacích institucí po územní samosprávy nebo státní organizace. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Operační program Spravedlivá transformace (OP ST)

Alokace: 1,6 miliard eur

Tento OP je vcelku specifický a zároveň nový v portfoliu programů. Jeho správcem v podobě řídicího orgánu je Ministerstvo životního prostředí a jeho podpora je zaměřena pouze na subjekty územních samospráv, podniků a univerzit či výzkumných institucí v Moravskoslezském, Ústeckém a Karlovarském kraji. Tyto regiony byly specificky vybrány, jakožto regiony, ve kterých dochází k ekonomickému a hospodářskému útlumu z důsledku upouštění od těžby uhlí. Z vyhrazených finančních prostředků by tudíž mělo dojít k zajištění adekvátní nabídky na pracovním trhu pro lidi, jež byli v odvětví uhelného průmyslu dosud zaměstnáni. Není opomenuta ani problematika rekultivace krajiny, která byla poškozena v důsledku těžby. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Operační program Zaměstnanost+ (OP Z+)

Alokace: 1,5 miliard eur

Řídicím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Zaměření podpory jde do oblastí přizpůsobování se změnám trhu práce (na straně zaměstnanců i zaměstnavatelů) a zkvalitnění poskytovaných sociálních a zdravotních služeb. Mezi oprávněné žadatele přirozeně patří široká škála subjektů ze soukromého i veřejného sektoru, včetně neziskových organizací. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Operační program Technická pomoc (OP TP)

Alokace: 0,24 miliard eur

Tento program se opakuje v každém z dosavadních programových období a je řízen Ministerstvem pro místní rozvoj. Zaměřen je obecně na podporu implementace kohezní politiky na národní úrovni, a to formou zabezpečení jednotného monitorovacího systému, administrativní kapacity, a také dostatečného vzdělávání pracovníků zajišťujících poskytování podpory z fondů EU. Žadatelé jsou přirozeně tudíž všechny národní subjekty, jež se touto implementací zabývají. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Operační program Rybářství (OP R)

Alokace: 0,03 miliard eur

Jedním z programů, který se ve všech programových obdobích vyskytuje, je OP Rybářství, řízený Ministerstvem zemědělství. Obecně lze říci, že se zaměřuje na různé aspekty oblasti akvakultury, ať už z pohledu podpory udržitelnosti či její diverzifikace. Žadatelé o podporu mohou být soukromé subjekty, výzkumné organizace a veřejné orgány, zabývající se vodním hospodářstvím. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Programy Evropské územní spolupráce (EÚS)

Programy z oblasti EÚS se zaměřují na rozvoj spolupráce mezi jednotlivými státy v rámci vnitřních hranic EU, ale i s některými jinými státy na vnějších hranicích. Programy jsou rozděleny do 4 částí a v rámci každého programu musí být účastny alespoň dva státy. Celkově je pro programy EÚS v rámci ČR alokováno 1,52 miliardy eur. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Jednotlivé programové části EÚS jsou:

- Přeshraniční spolupráce
  - Týká se regionů, které sdílí společnou hranici. V ČR existuje 5 programů v rámci této formy spolupráce, a to s Polskem, Saskem, Bavorskem, Rakouskem a Slovenskem. Celkem je na těchto 5 programů vyčleněno 0,6 miliardy eur. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)
- Nadnárodní spolupráce

- Spojuje státy, jež jsou součástí určitého geografického území se společnými prvky. ČR je zapojena do dvou programů s kumulativní alokací 0,45 miliardy eur. Jedná se o programy *Interreg Central Europe* a *Interreg Danube*. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)
- Mezuregionální spolupráce
  - Zaměřuje se zejména na spolupráci institucí v různých regionech nejen v rámci států EU, ale i mimo ně. ČR je součástí 3 projektů – *Interreg Europe*, *ESPON* a *INTERACT*, s celkovou alokací 0,47 miliard eur. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)
- Spolupráce nejbližších regionů
  - V rámci tohoto programu je podpora zaměřena na nejbližší (zejména ostrovní) regiony. ČR není zahrnuta do žádného programu v této části EÚS. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

Programy zaměřené na oblast vnitřních věcí

V důsledku aktuálního vývoje na poli migrační politiky byly do oblasti kohezní politiky zařazeny také 3 programy reagující na tuto problematiku. Jedná se o OP Azylového, migračního a integračního fondu, OP Fondu pro vnitřní bezpečnost a OP Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky. Jejich řídicím orgánem je v ČR Ministerstvo vnitra. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022)

3 MUNICIPALNÍ SAMOSPRÁVA V ČESKÉ REPUBLICE

Kapitola představuje základní poznatky týkající se municipální samosprávy, které jsou významné pro kontext této práce. Pozornost je věnována především vymezení obcí v rámci platné legislativy a rozlišení základních kategorií obcí. Opomenuta není ani velmi důležitá problematika forem spolupráce na úrovni municipalit, a to zejména v kontextu dobrovolných svazků obcí.

3.1 Vymezení samosprávných celků

Z pohledu právních předpisů vymezujících problematiku obcí, potažmo krajů, jsou v právním řádu České republiky nejdůležitějšími Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, resp. zákon č. 129/2000 Sb., o krajích.

V Ústavě (Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., 1993) se uvádí členění České republiky na vyšší územní samosprávné celky – kraje a nižší územní samosprávné celky – obce. Obecně jsou tyto samosprávné celky popsány jako územní společenství občanů a je jim Ústavou uděleno právo na samosprávu. Ta je vykonávána prostřednictvím zastupitelstev těchto celků. Obce a kraje jsou dále definovány jako veřejnoprávní korporace s vlastním majetkem, jež hospodaří na základě vlastního rozpočtu.

Stejná definice územních samosprávných celků je obsažena také v již zmiňovaném zákoně o obcích, resp. v zákoně o krajích. Tyto zákony ovšem přirozeně zacházejí více do podrobností.

V zákoně o obcích (Zákon č. 128/2000 Sb., 2000) nalezneme rozlišení působnosti obcí na samostatnou a přenesenou. V případě samostatné působnosti se jedná o výkon místní správy, který obce vykonávají v zájmu obce a občanů, a to na základě zákonů a obecně závazných právních předpisů, vydaných k jejich provedení.

Průcha (2017) popisuje přenesenou působnost jako výkon státní správy, realizovaný nepřímo právě pomocí orgánů obcí. Zmiňuje rozlišení obcí na základě rozsahu výkonu státní správy na tři druhy – obce s běžnými obecními úřady, obce s pověřenými obecními úřady a obce s rozšířenou působností.

Dále také Průcha (2017) poznamenává, že při vykonávání svých pravomocí v jednotlivých působnostech jsou obce oprávněny vydávat právní předpisy. U samostatné působnosti se

jedná o obecně závazné vyhlášky, jejichž vydávání je příslušné zastupitelstvu a v přenesené působnosti jde o nařízení, které přijímá rada obce.

Zákon o obcích (Zákon č. 128/2000 Sb., 2000) také vymezuje orgány obcí, kterými jsou kromě zmíněného zastupitelstva také rada obce, starosta a obecní úřad. Funkce člena zastupitelstva je definována jako veřejná funkce, jejíž mandát vzniká zvolením ve volbách. Ze svých řad zastupitelstvo volí do funkce starostu, jenž zastupuje obec navenek a je zastupován místostarostou, který je volen identickým způsobem. Oba jsou zároveň členy rady obce, jež je výkonným orgánem obce. Počet členů této rady je stanoven na základě velikosti obce, minimální počet je 5 členů a maximální 11. Obecní úřad je ze zákona tvořen starostou, místostarostou, zaměstnanci obce zařazenými do obecního úřadu, a případně tajemníkem obecního úřadu – pouze pokud je tato funkce zřízena. Obecní úřad vykonává veškeré úřední úkoly v samostatné i přenesené působnosti.

3.2 Kategorizace obcí

Zákon o obcích (Zákon č. 128/2000 Sb., 2000) rozlišuje pojmy obec, město, městys a statutární město. Městem se může stát obec, která má alespoň 3 000 obyvatel a změna je navržena předsedovi Poslanecké sněmovny. Ten může o změně rozhodnout po vyjádření vlády. U městyse je proces obdobný, nerozhoduje zde ale počet obyvatel, nýbrž historický kontext, resp. zda byla obec městysem před rokem 1954. Statutární města jsou v zákoně o obcích jmenovitě vymezena. Je jich celkem 26 a jejich území lze členit na městské obvody či části, které mohou být spravovány vlastními orgány samosprávy.

3.3 Spolupráce obcí

Spolupráce v rámci obcí může mít spoustu různých podob a forem. Ty se vždy odvíjejí od účelu a očekávaných přínosů.

Provazníková (2015) zmiňuje jako často využívanou formu spolupráce uzavření smlouvy, za účelem naplnění jednorázového specifického úkolu. Čermák et al. (2011) dodávají, že smlouvy nemusí být pouze jednorázové, ale trvání tohoto konkrétního úkolu může mít i dlouhodobý charakter. Může se jednat např. nejen o zřízení skládky komunálního odpadu, ale i její dlouhodobý provoz. Jako nejvýznamnější formu spolupráce vícero obcí uvádějí oba zdroje dobrovolný svazek obcí (DSO), jenž v praxi bývá neoficiálně nazýván jako „mikroregion“ a spousta reálně vytvořených svazků tento termín používá i ve svém názvu.

Dobrovolné svazky obcí a měst mají svůj základ a legální ukotvení v zákoně o obcích (Zákon č. 128/2000 Sb., 2000), který v § 49 označuje jako základní účely takového svazku „ochranu a prosazování společných zájmů“. Zároveň je zde jasně vymezeno, že členskými subjekty DSO mohou být pouze obce.

Průcha (2017) připomíná také nutnost schválení smlouvy o vytvoření zmíněného DSO zastupitelstvy zakládajících obcí, příp. obdobné schválení při přístupu obce do již vytvořeného svazku. Dále také zmiňuje demonstrativní výčet oblastí úkolů, pro které mohou být DSO zakládány, jež je v zákoně o obcích také uveden. Rámcově se jedná o oblasti školství, zdravotnictví, sociální péče, ochrany životního prostředí a ovzduší, kultury, cestovního ruchu, čistoty v obcích, provoz lomů a mnohé další. Nutno zmínit, že obce se mohou v DSO sdružovat i pro jakékoliv jiné účely, neuvedené v tomto výčtu, pokud sledují hlavní účely zmíněné v předchozím odstavci.

Provazníková (2015) uvádí, že DSO jsou právnické osoby, jež sestavují rozpočet a hospodaří s majetkem, vloženým obcemi. Vhodně dále poukazuje na to, že velmi často jsou aktivity svazků podporovány a financovány prostřednictvím dotací.

Khendriche Trhlínová (2014) k problematice financování aktivit dodává, že právě princip sdílení nákladů na určitou investiční či rozvojovou oblast více obcemi, snižuje náklady jednotlivým obcím. Tento fakt je kromě sdílení zkušeností a znalostí dalším velmi příhodným benefitem sdružování se obcí prostřednictvím dobrovolných svazků obcí.

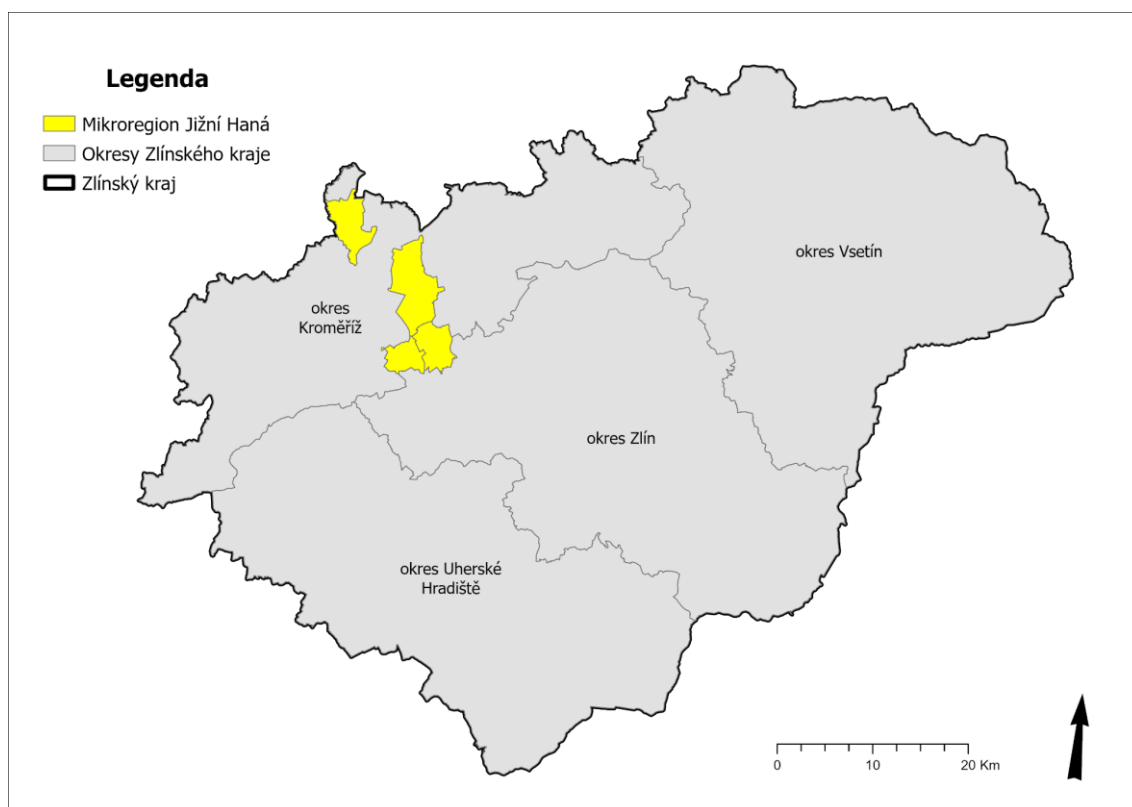

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘEDSTAVENÍ MIKROREGIONU JIŽNÍ HANÁ

4.1 Základní charakteristika Mikroregionu Jižní Haná

Mikroregion Jižní Haná, jakožto sdružení právnických osob, byl založen 23. 6. 2000. Do rejstříku při Okresním úřadě ve Zlíně byl tento dobrovolný svazek obcí zapsán v červnu roku 2002. V té době svazek tvořily tři členové – město Hulín, obec Kvasice a obec Tlumačov. Postupem času se k třem zakládajícím členům přidalo také město Chropyně. (Obec Tlumačov, 2007)

Obrázek 3 Poloha Mikroregionu Jižní Haná v rámci Zlínského kraje (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČÚZK)

Hlavním motivem pro založení svazku byla dle zakládací listiny (Krajský úřad Zlínského kraje, 2023) spolupráce obcí na zajištění hospodářského a kulturního rozvoje všech členských subjektů a podpora zájmových spolků, sdružení a organizací. Obce se společně podílejí také na přípravě projektů financovaných zejména z národních zdrojů, ale také z fondů EU, jež mají souvislost se všemi sdruženými subjekty a jsou charakteristické regionálním významem.

Spolupráce v rámci mikroregionu se v poslední době soustředí především na oblast kultury a sportu. Z významných akcí, na kterých se všechny členské obce podílí, jsou to např. Hry seniorů, které mají již dlouholetou tradici.

Dle stanov z roku 2020 (Krajský úřad Zlínského kraje, 2023) má dobrovolný svazek obcí sídlo v Hulíně na nám. Míru 162. Orgány svazku jsou stanoveny následující: valná hromada, předseda, místopředseda, rada a kontrolní komise. Funkční období těchto orgánů je spjato s funkčním obdobím zastupitelstev obcí. Valná hromada je nejvyšším orgánem svazku, předseda je orgánem statutárním a rada je výkonným orgánem mezi jednáními valné hromady.

5 CHARAKTERISTIKA ČLENSKÝCH MUNICIPALIT MIKROREGIONU JIŽNÍ HANÁ

V této kapitole bude představena stručná charakteristika všech čtyř členských municipalit Mikroregionu Jižní Haná. Hlavním podkladem pro tuto charakteristiku byly strategické rozvojové dokumenty obcí, veřejně dostupné informace na webových stránkách obcí a statistické údaje z Českého statistického úřadu (ČSÚ), Regionálního informačního servisu (RIS) a Monitoru – informačního portálu Ministerstva financí. Pozornost bude soustředěna na pět základních oblastí. Těmito oblastmi jsou:

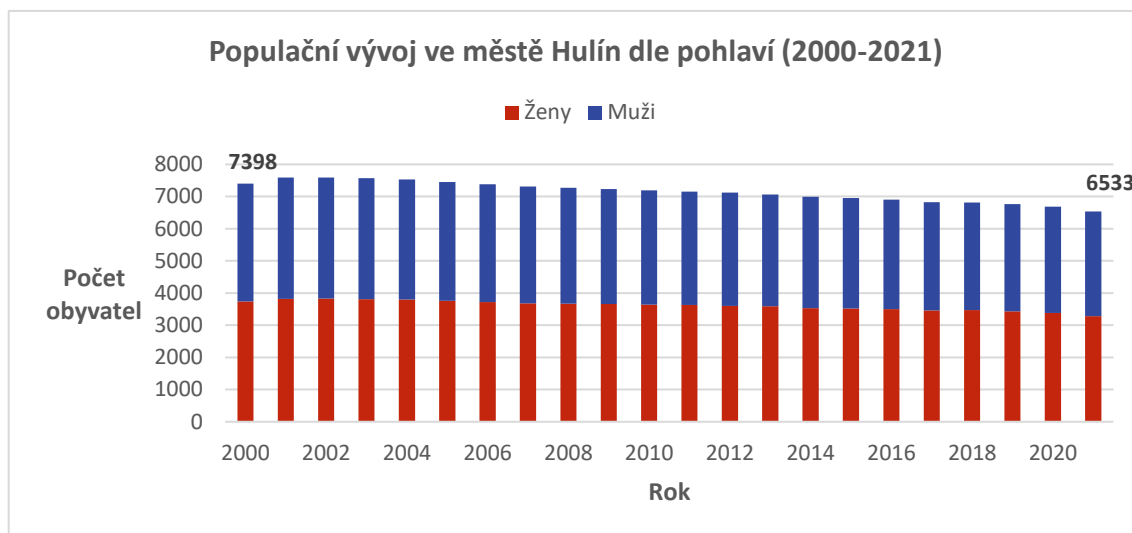
- občanská vybavenost a ekonomický rozvoj,
- technická infrastruktura a doprava,
- volnočasové aktivity a kultura,
- životní prostředí a odpadové hospodářství,
- správa obce.

Na základě těchto charakteristik budou také sestaveny SWOT analýzy jednotlivých municipalit. V těchto budou shrnuty hlavní vnitřní a vnější faktory ovlivňujících jejich rozvoj. Vnitřní faktory jsou rozděleny na silné a slabé stránky, vnější na příležitosti a hrozby.

5.1 Město Hulín

Město Hulín se nachází v rovinaté oblasti Jižní Hané. Katastr města se rozléhá na zhruba 32 km². (Město Hulín, 2021)

Ve městě žije 6 533 obyvatel (k 31. 12. 2021) s průměrným věkem 44,2 let. V grafu (Obrázek 4) lze pozorovat, že počet obyvatel od roku 2000 mírně klesá, a to konkrétně o 11,7 % za toto sledované období. Poměr mužů a žen v rámci populace je historicky vcelku vyrovnaný. Průměrně ženy tvoří zhruba 50,6 % populace města. (Český statistický úřad, 2022)

Obrázek 4 Graf populačního vývoje ve městě Hulín dle pohlaví v letech 2000 až 2021 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ)

5.1.1 Občanská vybavenost a ekonomický rozvoj

Evidováno je v Hulíně 1 196 ekonomických subjektů, přičemž nejvíce se jich zabývá oblastí velkoobchodu, maloobchodu, opravou a údržbou motorových vozidel – celkem 253 subjektů. Druhým nejčastějším odvětvím je průmysl se 179 subjekty. (Regionální informační servis, 2021)

Podíl nezaměstnaných osob na ekonomicky aktivním obyvatelstvu činí 2,8 % (k 31. 12. 2021). (Český statistický úřad, 2022)

V rámci vzdělávání je v Hulíně struktura školských zařízení pokryta do úrovně základního školství. Nachází se zde jesle, mateřská škola i škola základní. Za středoškolským vzděláváním dojíždějí studenti především do blízkých měst, jako jsou Kroměříž, Holešov či Přerov. Své ordinace ve městě provozuje široká škála praktických lékařů a dále do města dojíždějí někteří specialisté, jako například oční lékař či neurolog. Spádovým městem v případě zdravotnické oblasti je zejména okresní město Kroměříž, kde se nachází nemocnice i poliklinika. (Město Hulín, 2021)

5.1.2 Technická infrastruktura a doprava

Z hlediska dopravní infrastruktury má Hulín velmi strategicky výhodnou polohu pro silniční i železniční dopravu. V rámci té silniční se město nachází na tzv. Moravské křižovatce, jelikož se v jeho severovýchodním okraji propojují dálnice D1, D55 a také plánovaná D49 směrem na Slovensko. Nachází se zde také velice významný železniční uzel, na němž se kříží koridory tratí Přerov-Břeclav a Kroměříž-Hulín-Ostrava. (Město Hulín, 2021)

5.1.3 Volnočasové aktivity a kultura

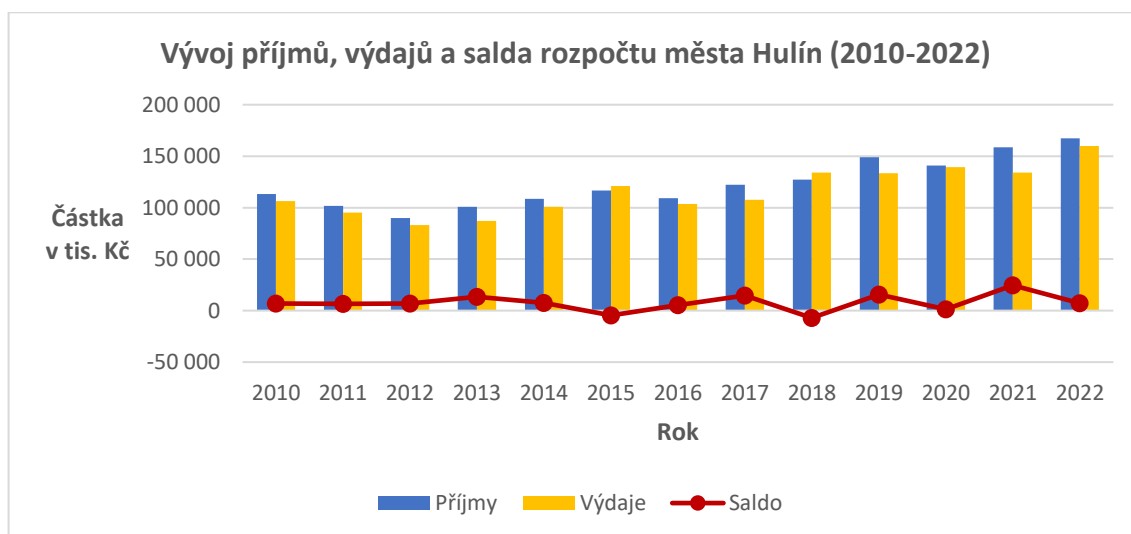
Pro sportovní vyžití ve městě slouží především sportovní areál, hřiště nedaleko základní školy a v letním období také koupaliště. Město je zřizovatelem příspěvkové organizace Městské kulturní centrum Hulín, jež má na starosti oblast kultury. Zajišťuje různé druhy kulturních akcí, produkcí, výstav či dalších společenských akcí pro občany Hulína, ale i zájemce ze širokého okolí. Do její působnosti patří také provoz budovy Kulturního klubu, městské knihovny či informačního centra. Zároveň se tato příspěvková organizace stará o tvorbu a vydávání informačního měsíčníku Hulíňan. (Město Hulín, 2021)

5.1.4 Životní prostředí a odpadové hospodářství

Stav životního prostředí, zejména v oblasti kvality ovzduší a případně hlukového smogu, negativně ovlivňují především dva faktory, a těmi jsou doprava skrze město a případné lokální využívání topení tuhými palivy. Odpadové hospodářství je ve městě dobře organizováno. K dispozici je občanům dostatek možností pro třídění odpadu, včetně svozu bioodpadu. Občané měli také v minulosti možnosti získání kompostérů v rámci dotovaných projektů a samozřejmě je také možnost využívání služeb sběrného dvora. (Město Hulín, 2021)

5.1.5 Správa obce

Z grafu (Obrázek 5) je patrné, že město hospodaří dlouhodobě zejména s přebytkovými rozpočty.

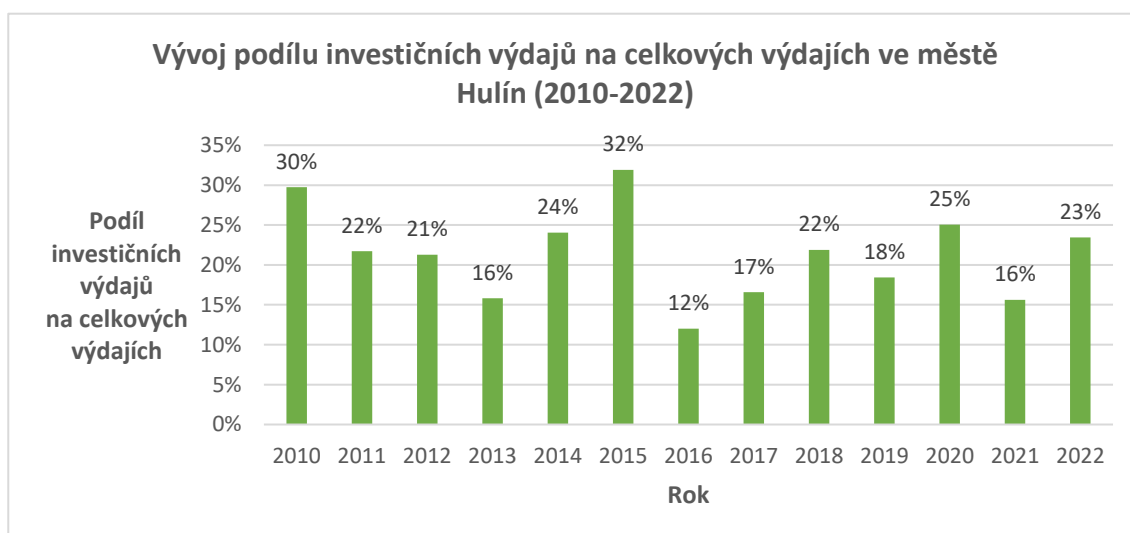
Obrázek 5 Graf vývoje příjmů, výdajů a salda rozpočtu města Hulín (v tis. Kč) v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)

Blíže v tabulce (Tabulka 3) je zřetelné, že jediné dva deficity v rozpočtech byly v letech 2015 a 2018, a tyto byly především zapříčiněny nadprůměrnými investičními výdaji – průměr investičních nákupů a souvisejících výdajů byl ve sledovaném období ve výši 24 965 tis. Kč. Tyto deficity byl pokryty ze zůstatku na běžném účtu města.

Tabulka 3 Vývoj rozpočtu města Hulín (v tis. Kč) v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy	113 145	101 806	89 946	100 702	108 599	116 692	109 083	122 253	127 116	149 118	140 939	158 806	167 209
Investiční přijaté transfery	12 730	11 416	11 099	5 767	11 886	15 515	3 685	3 466	592	4 465	35	5 453	10 114
Celkové výdaje	106 317	95 226	83 000	87 190	100 926	121 167	103 761	107 665	134 189	133 590	139 509	134 201	160 016
Investiční nákupy a související výdaje	31 617	20 693	17 661	13 801	24 278	38 685	12 478	17 863	29 367	24 642	34 921	20 988	37 544
Saldo rozpočtu	6 828	6 580	6 947	13 512	7 674	-4 475	5 322	14 587	-7 073	15 529	1 431	24 605	7 193

Graf (Obrázek 6) ilustruje časový vývoj podílu investičních nákupů a souvisejících výdajů na celkových výdajích a lze pozorovat, že míra investiční činnosti města v čase značně kolísala, což lze přičítat pravidelnému plánování velkých investičních akcí v určitých cyklech, závislých na přijatých investičních transferech. Průměr tohoto podílu za celé sledované období činil 21 %.

Obrázek 6 Graf vývoje podílu investičních výdajů na celkových výdajích ve městě Hulín v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)

5.1.6 SWOT analýza

Tabulka 4 SWOT analýza města Hulín (zdroj: vlastní zpracování na základě předchozí charakteristiky města)

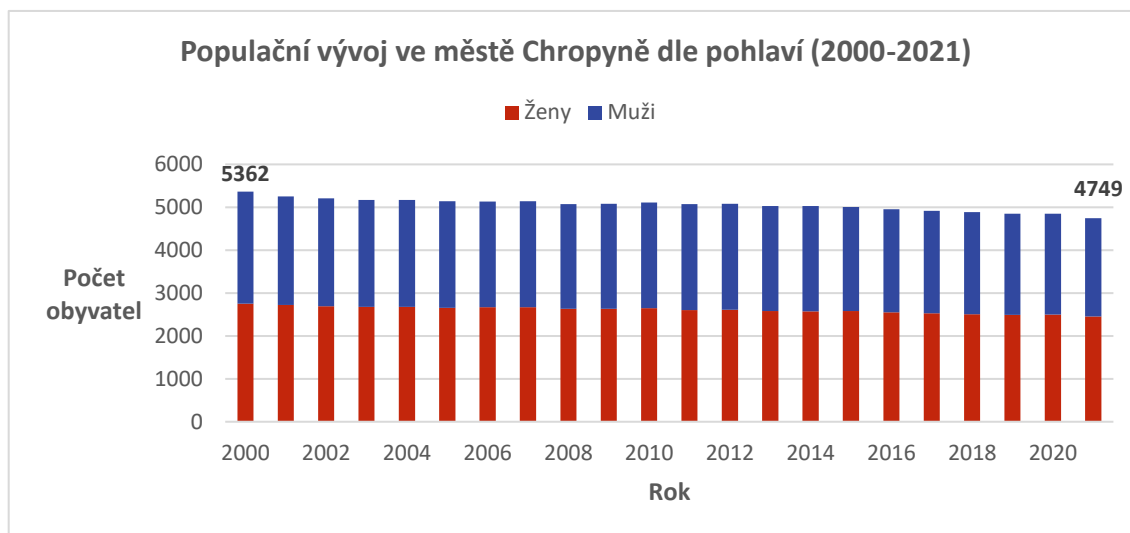
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná geografická poloha a dostupnost města. • Město je vybaveno soustavou školských zařízení (ZŠ, MŠ a ZUŠ), zdravotnickými zařízeními a sociálními službami. • Dobrá dopravní obslužnost – napojení na dálnice, železniční uzel, síť cyklostezek. • Rozsáhlé možnosti volnočasových aktivit dětí, mládeže i dospělých občanů díky rozsáhlé sportovní infrastruktuře. • Celkový vzhled města je v příznivém stavu. Ve městě je dobře řízeno odpadové hospodářství. • Bezpečnost a informovanost občanů ve městě. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek pracovních příležitostí, zejména v případě odborných pozic. • Nedostatek stravovacích a ubytovacích služeb pro návštěvníky města. • Nedostatek nových možností bydlení, a to včetně dostupných pozemků pro novou výstavbu. • V dopravní oblasti je problematický zvýšený tranzit nákladních dopravních prostředků skrze centrum města. • Nízká využívanost náměstí, které by mohlo sloužit pro kulturní akce. • Prostor parku za školou je v nevyhovujícím stavu.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Investoři mohou ve městě nabídnout nové pracovní příležitosti. • Aktivnější zapojení občanů do třídění odpadů. • Efektivnější a častější využívání dotačních příležitostí pro rozvoj města. • Zlepšení a zintenzivnění komunikace se společnostmi soukromého sektoru. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení nároku na sociální služby a poptávky po domech pro seniory v důsledku stárnutí populace. • Klimatické změny a náhlé extrémní meteorologické jevy způsobující např. povodně.

5.2 Město Chropyně

Město Chropyně se nachází v jižní oblasti středomoravské Hané. Rozloha města činí zhruba 19 km². (Město Chropyně, 2016)

Počet obyvatel k 31. 12. 2021 činil 4 749 osob při průměrném věku 43,7 let. Populační vývoj od roku 2000 v grafu (Obrázek 7) ukazuje, že obyvatel za toto období ubylo, a to zhruba o 11,4 % (tj. o 613 obyvatel). (Český statistický úřad, 2022)

Obrázek 7 Graf populačního vývoje ve městě Chropyně dle pohlaví v letech 2000 až 2021 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ)

5.2.1 Občanská vybavenost a ekonomický rozvoj

V Chropyni je evidováno 933 ekonomických subjektů, z čehož největší část (61,8 %) tvoří segment služeb. Zároveň jsou zhruba dvě třetiny těchto subjektů podnikatelé – fyzické osoby. (Regionální informační servis, 2021)

Nezaměstnanost je v Chropyni 2,92 % (k 31. 12. 2021). (Český statistický úřad, 2022)

Místní mateřskou školu navštěvuje zhruba 150 žáků a základní školu 750 žáků. Pro volnočasové aktivity dětí a mládeže zde působí také základní umělecká škola. Své ordinace provozují ve městě 3 praktičtí lékaři pro dospělé osoby, 1 praktický lékař pro děti a 3 zubní lékaři. Většina lékařských ordinací je situována v budově zdravotního střediska v centru sídliště. Do města dojíždějí i někteří specialisté jako například diabetolog či fyzioterapeutka. Město je zřizovatelem a provozovatelem terénní sociální služby i tří domů s pečovatelskou službou. (Město Chropyně, 2016)

5.2.2 Technická infrastruktura a doprava

Technická infrastruktura jako je kanalizace, čistička odpadních vod či například plynové připojení je ve městě kompletně vybudovaná a v současné době slouží v dobrém stavu. Z dopravního hlediska je město ve výborné poloze s ohledem na dálniční napojení, existenci silnic první třídy i napojení na železniční trať Brno-Přerov. Jak autobusová, tak i železniční veřejná doprava je tedy pro občany zajištěna v dostačující míře. (Město Chropyně, 2016)

5.2.3 Volnočasové aktivity a kultura

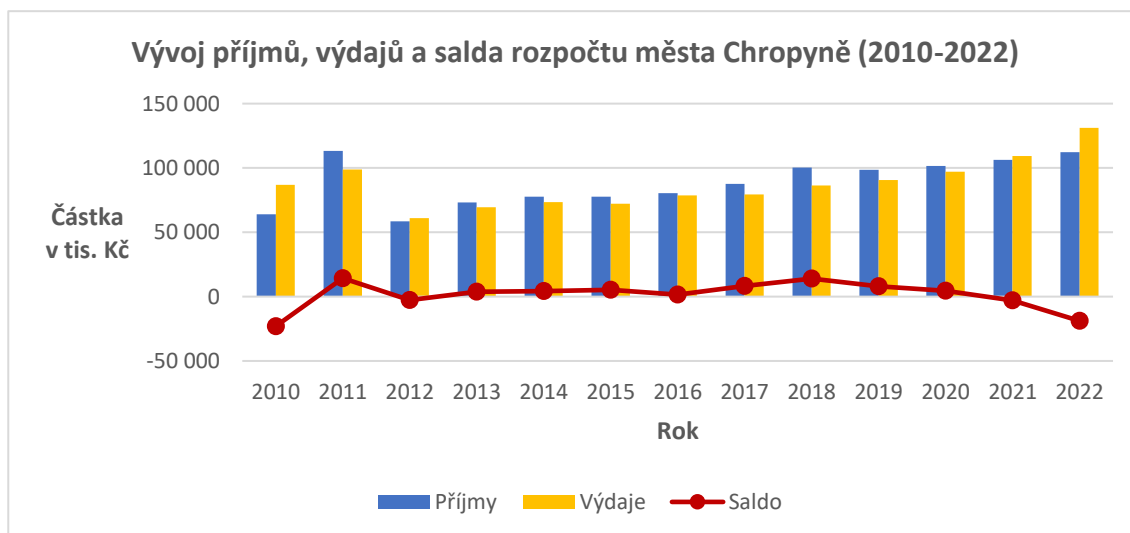
V majetku města je většina zařízení a budov sloužících pro sportovní vyžití obyvatel. Jedná se například o fotbalový a atletický stadion, hřiště pro házenou, tenisové kurty či městské koupaliště. Příspěvková organizace města – Správa majetku města Chropyně slouží k zajišťování aktivit v oblasti kultury. Pořádá širokou škálu kulturních a společenských akcí. Z hlediska budov slouží k provozování kulturní činnosti především Městské kulturní středisko. Významnou institucí je v této oblasti také Městská knihovna, která je rozdělena na tři pracoviště. (Město Chropyně, 2016)

5.2.4 Životní prostředí a odpadové hospodářství

Z hlediska odpadového hospodářství je infrastruktura v Chropyni dostatečně pokryta a funguje jako ucelený systém. K dispozici je pro občany sběrný dvůr odpadů, kompostárna i dostatečné množství kontejnerů pro tříděný odpad. (Město Chropyně, 2016)

5.2.5 Správa obce

Z hlediska hospodaření zaznamenalo od roku 2010 město Chropyně rozpočtové deficity pouze ve čtyřech letech, jak lze pozorovat v grafu (Obrázek 8).

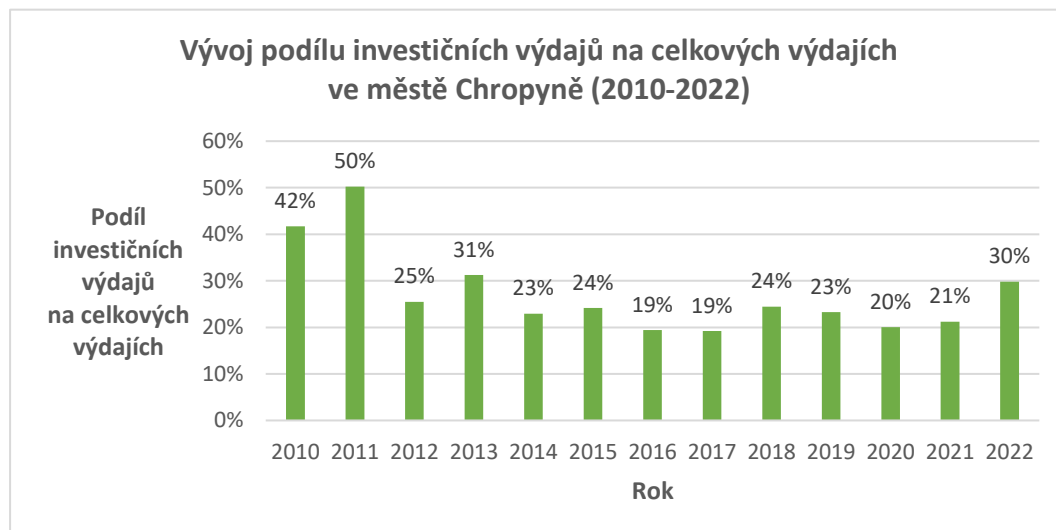
Obrázek 8 Graf vývoje příjmů, výdajů a salda rozpočtu města Chropyně (v tis. Kč) v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)

Jednalo se o případy, kdy město zaznamenalo také vyšší investiční výdaje, což vyplývá z tabulky (Tabulka 5). Například v posledním sledovaném roce (2022) byl deficit zapříčiněný především čerpáním úvěru na rekonstrukci Městského kulturního střediska.

Tabulka 5 Vývoj rozpočtu města Chropyně (v tis. Kč) v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování dle dat z Monitoru)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy	63 992	113 236	58 419	73 264	77 782	77 642	80 368	87 578	100 269	98 599	101 646	106 272	112 194
Investiční přijaté transfery	5 911	54 411	3 904	8 559	7 268	6 241	4 000	1 434	5 017	3 091	5 126	7 687	1 593
Celkové výdaje	86 979	98 916	61 093	69 404	73 519	72 242	78 782	79 354	86 392	90 674	97 005	109 266	131 038
Investiční nákupy a související výdaje	36 285	49 700	15 576	21 688	16 880	17 454	15 285	15 252	21 119	21 124	19 415	23 160	39 047
Saldo rozpočtu	-22 987	14 320	-2 674	3 860	4 263	5 400	1 586	8 224	13 876	7 924	4 641	-2 994	-18 844

V grafu (Obrázek 9) lze pozorovat, že podíl výdajů města na investiční činnosti a celkových výdajů byl nejvyšší v letech 2010, 2011, 2013 a také v posledním sledovaném roce – 2022. Jednalo se vždy o velké investiční akce do majetku města – jako například již zmiňovaná rekonstrukce Městského kulturního střediska. Kromě těchto výkyvů je podíl výdajů na investice vcelku vyrovnaný a pohybuje se lehce pod průměrem, který činil za celé sledované období 27 %.

Obrázek 9 Graf vývoje podílu investičních výdajů na celkových výdajích ve městě Chropyně v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)

5.2.6 SWOT analýza

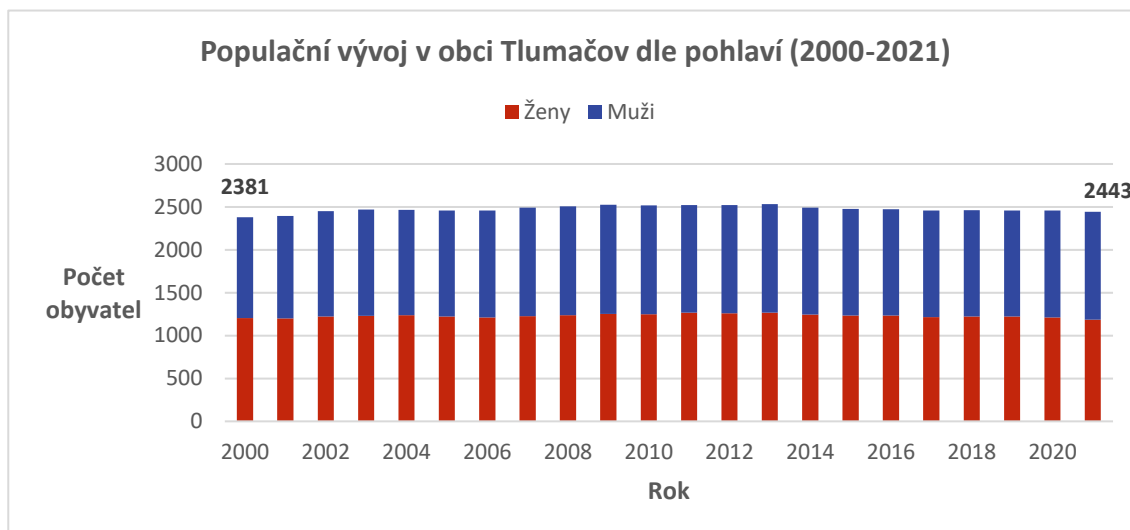
Tabulka 6 SWOT analýza města Chropyně (zdroj: vlastní zpracování na základě předchozí charakteristiky města)

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Občanská vybavenost je na dostatečné úrovni vzhledem k počtu obyvatel. • Provoz kvalitní terénní pečovatelské služby a domovů s pečovatelskou službou. • Dobrá dostupnost města a s tím související obslužnost veřejnou dopravou. • Bohatá nabídka volnočasových aktivit podporovaných městem, včetně sportovního vyžití. • Ve městě jsou udržovány hanácké tradice, přispívající k dobrému kulturnímu vyžití. • Efektivní a intenzivní péče o zeleň podporuje přívětivý vzhled města. • Efektivně fungující úřad a dobře hospodařící město. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká úroveň propagace místních živnostníků – drobných podnikatelů. • Nedostatek možností pro dlouhodobější pobyt turistů. • Nedostatek ploch k individuální výstavbě bydlení. • Nedostatek parkovacích ploch ve starých částech města. • Chybějící propojení Chropyně s některými okolními obcemi pomocí sítě cyklostezek. • Nízký zájem občanů o aktuální dění v obci.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Větší rozvoj a efektivnější využívání výrobního a logistického areálu. • Efektivnější využití prostorů bývalých lázní a minerálního pramene. • Modernizace železnice na trati procházející městem. • Maximalizovat využívání vhodných dotačních titulů k rozvoji města. • Spolupráce s okolními obcemi v rámci spolků a svazků obcí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepříznivý demografický vývoj – stárnutí populace, odliv občanů za prací do větších měst. • Nárůst počtu nepřizpůsobivých obyvatel – v důsledku vnitřní i vnější migrace. • Změny klimatu či zhoršování kvality životního prostředí. • Nepředvídatelné změny v legislativním systému na úrovni státu i EU.

5.3 Obec Tlumačov

Obec Tlumačov se nachází v jižní části Hornomoravského úvalu, zhruba 4 km severně od Otrokovic. Katastr se rozléhá na necelých 15,5 km². Nejstarší zmínka o obci pochází z roku 1141. (Obec Tlumačov, 2013)

Počet obyvatel v obci je 2 443 (k 31. 12. 2021) a jak je zřetelné z grafu (Obrázek 10), od roku 2000 došlo k mírnému nárůstu a to o 62 obyvatel, tj. zhruba o 2,5 %. Průměrný věk obyvatel činí zhruba 43,8 let. (Český statistický úřad, 2022)

Obrázek 10 Graf populačního vývoje v obci Tlumačov dle pohlaví v letech 2000 až 2021 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ)

5.3.1 Občanská vybavenost a ekonomický rozvoj

V obci se nenachází žádný z větších podniků, který by spadal do kategorie zaměstnávajících více než 250 zaměstnanců. Evidováno je zde 522 ekonomických subjektů, přičemž zhruba 75 % z toho jsou podnikatelé – fyzické osoby. Nezaměstnanost v obci je zhruba 1,86 %. (Regionální informační servis, 2021)

V Tlumačově mohou děti navštěvovat jak mateřskou, tak základní školu. Přímo v obci působí také středisko DDM Sluníčko Otrokovice. (Obec Tlumačov - Školství, 2023)

Ve zdravotnickém středisku jsou soustředěny ordinace praktických lékařů, za ostatními specializovanými zdravotnickými službami občané dojíždějí do nedalekých Otrokovic či Kroměříže. V rámci péče o seniory je v obci zřízen domov pro seniory, jež má 20 bytových jednotek a poskytuje širokou škálu služeb. (Obec Tlumačov, 2013)

5.3.2 Technická infrastruktura a doprava

Obcí prochází hlavní silniční tah mezi Otrokovicemi a Přerovem. Zároveň se zde nalézá železniční trať Přerov-Břeclav. (Obec Tlumačov, 2013)

Technická infrastruktura v obci, včetně té dopravní, je v poměrně dobrém stavu, až na výjimku některých pěších místních komunikací a také nedostatku parkovacích míst pro občany.

5.3.3 Volnočasové aktivity a kultura

Velkou roli v organizaci volnočasových sportovních aktivit hrají různé organizace, občanské spolky, ale i samotní občané. Infrastruktura pro sportovní aktivity je v obci různorodá a pro pokrytí základních potřeb občanů v této oblasti je dostačující. (Obec Tlumačov - Život v obci, 2023)

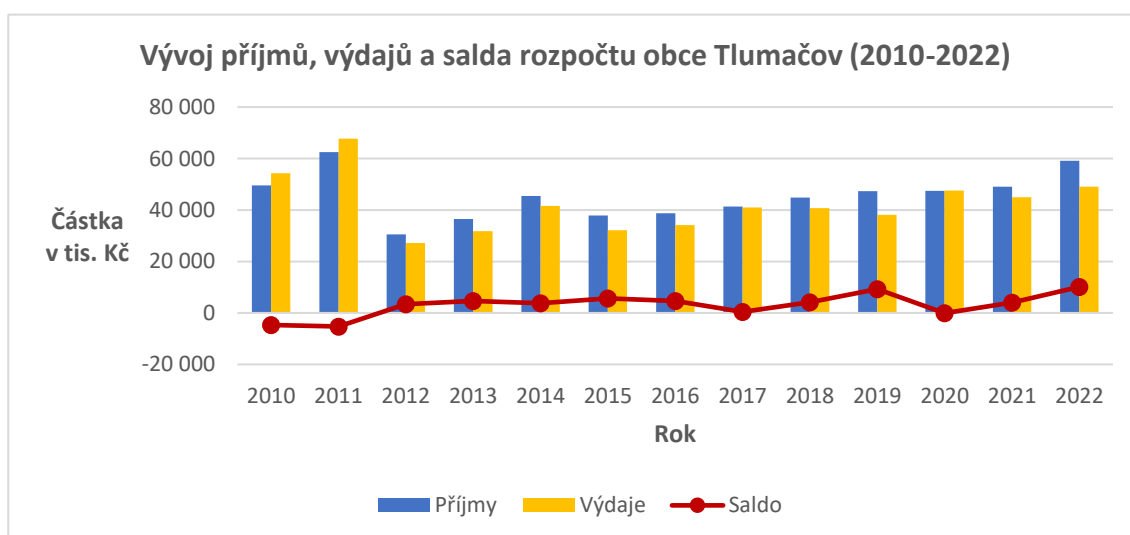
Organizační složkou obce, zřízenou v oblasti kultury je Kulturní a informační středisko. Záběr činností tohoto střediska je poměrně rozsáhlý, a to i v rámci regionálních kulturních a společenských aktivit. (Obec Tlumačov - KIS Tlumačov, 2023)

5.3.4 Životní prostředí a odpadové hospodářství

V rámci nakládání s odpady je, kromě sběrných nádob rozmístěných po obci, k dispozici také sběrný dvůr umístěný v technickém areálu obce. Zároveň je pro občany bydlících v části Skály přístupné sběrné místo přímo v této vzdálenější části obce. (Obec Tlumačov - Odpadové hospodářství, 2023)

5.3.5 Správa obce

Z grafu (Obrázek 11) vyplývá, že obec Tlumačov si v rámci hospodaření vede dobře a jediné deficity v rozpočtu byly evidovány v letech, kdy v národní i globální ekonomice došlo k útlumu (roky 2010-2011 a 2020).

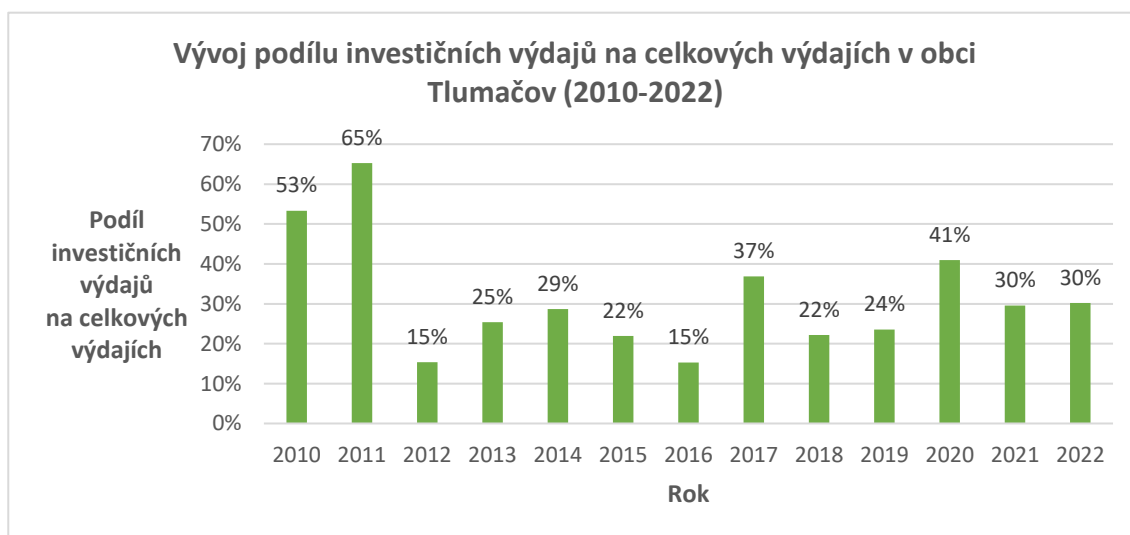
Obrázek 11 Graf vývoje příjmů, výdajů a salda rozpočtu obce Tlumačov (v tis. Kč) v letech 2010-2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)

Při bližším pohledu na tabulku (Tabulka 7) lze pozorovat, že i v letech rozpočtových deficitů obec vykazovala nadprůměrné výdaje na investiční nákupy a související výdaje. Průměr těchto výdajů činil za sledované období 14 636 tis. Kč.

Tabulka 7 Vývoj rozpočtu obce Tlumačov (v tis. Kč) v letech 2010 až 2022
(zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy	49 615	62 444	30 583	36 499	45 442	37 859	38 794	41 400	44 857	47 332	47 461	49 013	59 174
Investiční přijaté transfery	20 650	36 260	1 972	4 005	7 818	1 639	1 844	638	1 213	481	1 817	700	6 291
Celkové výdaje	54 288	67 707	27 168	31 818	41 632	32 164	34 188	40 941	40 756	38 097	47 507	44 995	49 046
Investiční nákupy a související výdaje	28 956	44 204	4 165	8 073	11 939	7 044	5 211	15 079	9 046	8 969	19 472	13 284	14 821
Saldo rozpočtu	-4 673	-5 264	3 416	4 681	3 809	5 695	4 606	459	4 100	9 236	-46	4 017	10 128

Při pohledu na graf vývoje podílu investičních výdajů v rámci výdajů celkových (Obrázek 12) se potvrzuje již zmiňovaná zvýšená investiční činnost v krizových (a tudíž i rozpočtově deficitních) obdobích. V letech 2010 a 2011 dokonce výdaje na investice přesahovaly polovinu celkových výdajů. Za období od roku 2010 byl průměrně tento podíl zhruba 31 %.

Obrázek 12 Graf vývoje podílu investičních výdajů na celkových výdajích v obci Tlumačov v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)

5.3.6 SWOT analýza

Tabulka 8 SWOT analýza obce Tlumačov (zdroj: vlastní zpracování na základě předchozí charakteristiky obce)

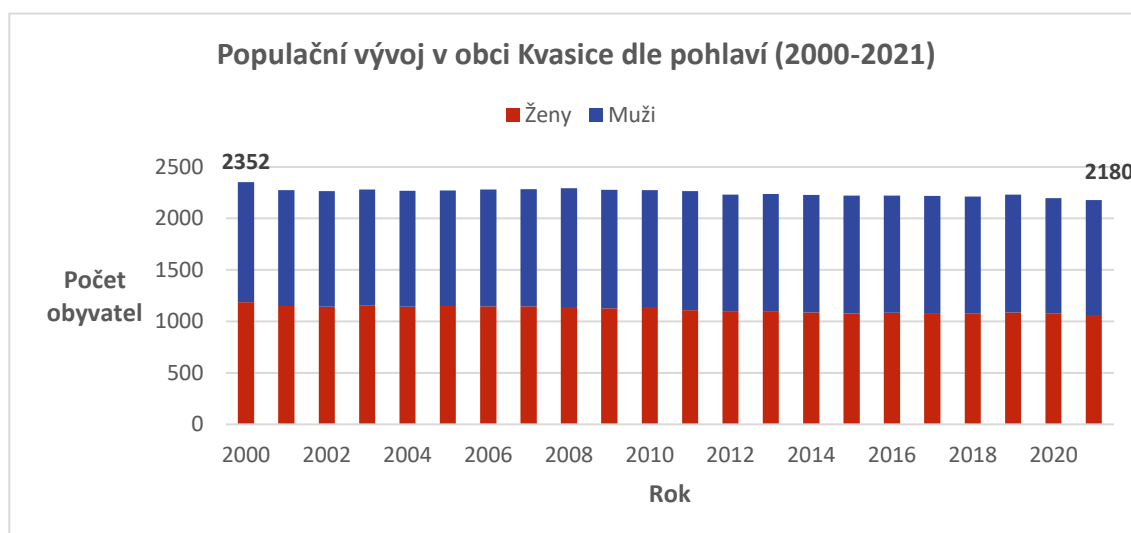
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrá občanská vybavenost, včetně kvalitních školských zařízení (ZŠ, MŠ, ZUŠ). • Dostupnost základních zdravotnických zařízení a sociálních služeb. • Relativně dostatečná nabídka pracovních míst a zároveň dostatek ploch pro rozvoj podnikání. • Vyřešena primární technická infrastruktura v obci. • Bohatá nabídka sportovních, kulturních a společenských akcí (činnost Kulturního a informačního střediska). • Možnost využívání komunitní kompostárny a obecního sběrného dvora. • Efektivně hospodařící úřad a dobrá informovanost občanů (např. prostřednictvím Tlumačovských novin). 	<ul style="list-style-type: none"> • Větší část zaměstnaných občanů do práce dojíždí do větších měst. • Nedostatek kvalitních stravovacích a ubytovacích zařízení – nízký zájem turistů. • Nízká kapacita parkovacích ploch – zejména ve středu obce. • Špatný technický stav některých pěších komunikací. • Malá připravenost na využívání dotačních titulů ze strany obce.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Navázání na tradici hřebčína a s tím spojený cestovní ruch. • Napojení na cyklostezku podél řeky Moravy (úsek mezi Kvasicemi a Otrokovicemi) • Maximalizovat užitek plynoucí ze spolupráce v rámci MAS Jižní Haná. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stárnutí populace a s tím spojený zvýšený nárok na sociální služby. • Zánik služeb v obci provozovaných živnostníky v důsledku krize (hospodářské, pandemické) • Nárůst trestné činnosti, užívání návykových látek apod. • Růst cen v důsledku globální krize.

5.4 Obec Kvasice

Obec Kvasice se nachází na úpatí Chřibů, zhruba 10 km od Kroměříže. Katastrální území Kvasic čítá 11 km². První zmínka o obci pochází z roku 1141. (Obec Kvasice, 2021)

Populace obce činí 2 180 obyvatel (k 31. 12. 2021) s průměrným věkem 43,2 let. Obyvatel od roku 2000 mírně ubylo, a to zhruba o 7 %, což lze pozorovat také v grafu (Obrázek 13). (Český statistický úřad, 2022)

Obrázek 13 Graf populačního vývoje v obci Kvasice dle pohlaví v letech 2000 až 2021 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ)

5.4.1 Občanská vybavenost a ekonomický rozvoj

V obci je evidováno 358 ekonomicky aktivních subjektů, z toho téměř tři čtvrtiny jsou podnikatelé – fyzické osoby. Z hlediska oboru činnosti jsou nejčastější, kromě velkoobchodu, maloobchodu a průmyslu, subjekty zabývající se stavebnictvím. Nezaměstnanost historicky v podstatě kopíruje nezaměstnanost v rámci celé ČR, konkrétně k 31. 12. 2021 dosahovala 2,55 %. (Regionální informační servis, 2021)

Obec Kvasice je zřizovatelem mateřské i základní školy. V rámci spádovosti se do Kvasic (především do základní školy) sjíždějí děti z okolních menších obcí. Ordinační praktických lékařů je zde pro dospělé osoby vícero, nechybí samozřejmě také praktická lékařka pro děti či zubní ordinace. Spádovými městy jsou při potřebě specializované zdravotní péče především Kroměříž a Otrokovice. V rámci sociálních služeb je v obci domov se zvláštním režimem, a také domov pro osoby se zdravotním postižením. Nově je v Kvasicích vybudován Komunitní dům pro seniory. (Obec Kvasice, 2021)

5.4.2 Technická infrastruktura a doprava

Velká část místních komunikací je v dobrém technickém stavu. V posledních letech dochází také k rekonstrukci chodníků v různých částech obce a další renovace jsou plánovány. Veřejná dopravní obslužnost je vzhledem k poloze obce a dopravní infrastruktuře řešena autobusovou dopravou, která poskytuje dostatečnou kapacitu a frekvenci spojů.

5.4.3 Volnočasové aktivity a kultura

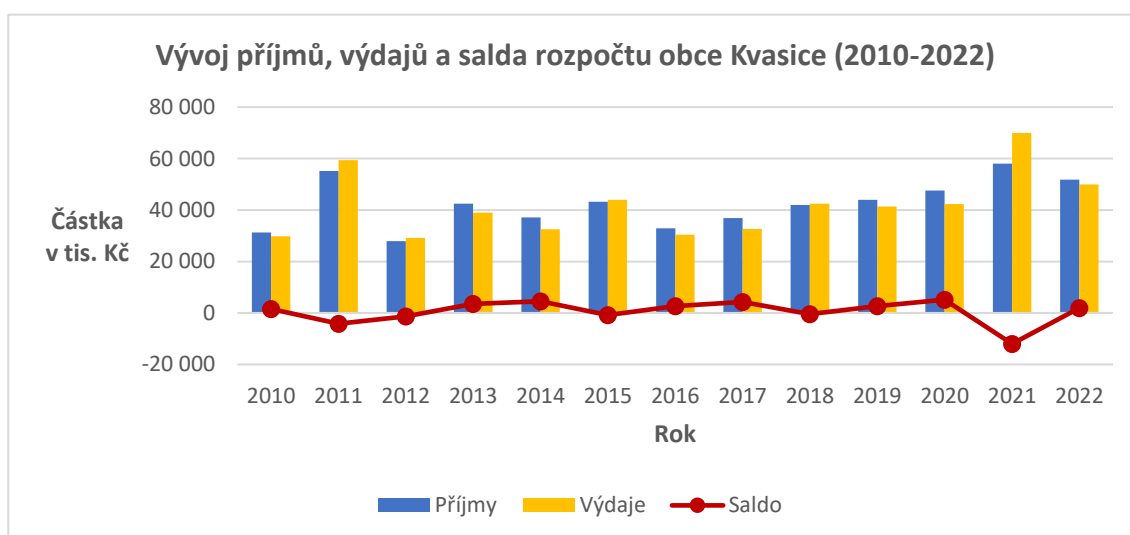
V obci funguje velký počet občanských spolků a sdružení, jež přispívají k bohaté nabídce sportovního a kulturního vyžití. Pro sportovní aktivity slouží občanům víceúčelové hřiště a hřiště na plážový volejbal za základní školou, fotbalové hřiště či síť cyklostezek vedoucích směrem do Kroměříže i Otrokovic. Kvasice disponují také obecní knihovnou a muzeem o historii obce. (Obec Kvasice, 2021)

5.4.4 Životní prostředí a odpadové hospodářství

Kvasice mají na svém území rozlehlý anglický park, který se nachází u zámku a prošel v nedávné době rozsáhlou revitalizací. V prostoru obce a jejím přilehlém okolí jsou budovány biokoridory a v rámci zachování vody v půdě také různá protierozní opatření. V obci je občanům k dispozici sběrný dvůr umístěný v prostorách dvoru obecního úřadu, a také komunitní kompostárna, jež je umístěna na okraji obce u řeky Moravy. V brzké době je plánován projekt, jež by měl rozšířit a renovovat sběrná hnízda pro tříděný odpad rozmístěná po obci. (Obec Kvasice, 2021)

5.4.5 Správa obce

Při pohledu na hospodaření obce je v grafu (Obrázek 14) vidět záporné saldo rozpočtu v pěti letech v období mezi lety 2010 a 2022. Většinou se jednalo o nižší deficity, které byly pokryty ze zůstatků na běžném účtu.

Obrázek 14 Graf vývoje příjmů, výdajů a salda rozpočtu obce Kvasice (v tis. Kč) v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)

V tabulce (Tabulka 9) je patrné, že v případě roku 2021 byl schodek v rozpočtu zapříčiněn vysokými náklady na investice, a to zejména v souvislosti s projektem stavby Komunitního domu pro seniory, na pokrytí části jehož nákladů si vzala obec také úvěr.

Tabulka 9 Vývoj rozpočtu obce Kvasice (v tis. Kč) v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy	31 291	55 141	27 888	42 488	37 119	43 163	32 932	36 916	42 023	43 963	47 543	57 954	51 804
Investiční přijaté transfery	6 836	30 048	4 040	9 188	3 054	12 595	1 140	750	1 567	0,00	5 185	13 427	1 353
Celkové výdaje	29 712	59 366	29 161	38 982	32 537	43 956	30 334	32 648	42 441	41 365	42 387	69 962	49 890
Investiční nákupy a související výdaje	9 619	39 404	9 690	17 914	11 000	21 838	5 604	2 476	7 275	12 138	13 857	40 366	15 896
Saldo rozpočtu	1 579	-4 225	-1 273	3 506	4 583	-793	2 598	4 268	-418	2 598	5 155	-12 008	1 914

Obec Kvasice dosahuje historicky poměrně vysokého podílu investičních výdajů na výdajích celkových, jak je vidět v grafu (Obrázek 15). V rámci rozpočtů obce tento podíl dosahoval více než 50 % dokonce ve třech letech v rámci sledovaného období. I v letech ostatních jsou investiční výdaje vysoké, a tudíž i průměr tohoto podílu dosahuje vyššího čísla než u ostatních obcí v rámci mikroregionu, a to 35 %.

Obrázek 15 Graf vývoje podílu investičních výdajů na celkových výdajích v obci Kvasice v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)

5.4.6 SWOT analýza

Tabulka 10 SWOT analýza obce Kvasice (zdroj: vlastní zpracování na základě předchozí charakteristiky obce)

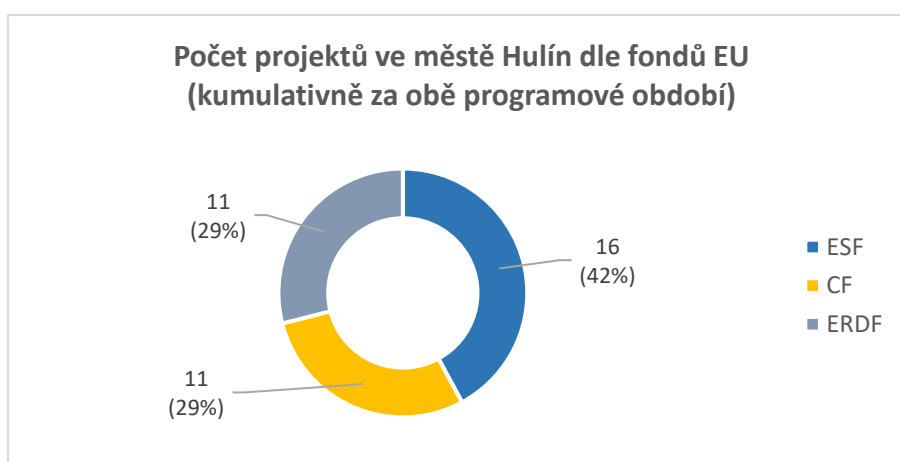
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Dostupné služby občanské vybavenosti (MŠ, ZŠ, lékárna, pošta) • Bohaté sociální zázemí – Komunitní dům pro seniory, domov se zvláštním režimem, domov pro osoby se zdravotním postižením. • Dostatečné množství ploch pro výstavbu individuálního bydlení. • Zrekonstruované centrum obce a velká část chodníků a místních komunikací. • Velké množství spolků a důstojné zázemí pro jejich činnost. • Příjemné životní prostředí pro trávení volného času – anglický park, cyklistické trasy podél řeky Moravy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Technické vybavení základní a mateřské školy není dostatečně moderní. • Nedostatek parkovacích ploch, zejména ve středu obce. • Špatný technický stav některých chodníků. • Špatný fyzický stav některých obecních budov – budova obecního úřadu, Sokolovna či budova bývalé školy. • Absence cyklostezky na pravém břehu řeky Moravy směrem do Otrokovic. • Část zeleně v intravilánu obce je v nevyhovujícím stavu v důsledku stáří.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení podmínek pro růst cestovního ruchu v obci. • Využití volných ploch v rukou soukromníků pro výstavbu individuálního bydlení a nárůst počtu obyvatel. • Využití dotačních zdrojů pro renovaci obecních budov. • Vyšší participace občanů na třídění odpadů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Potenciální krize – hospodářská, pandemická – a s tím spojený dopad na živnostníky. • Snížení počtu dětí navštěvujících mateřskou a základní školu v obci. • Nízká angažovanost obyvatel na sportovních, kulturních a společenských akcích. • Absence vhodných dotačních výzev vhodných pro rozvoj obce. • Extrémní meteorologické podmínky – hrozba povodní.

6 ANALÝZA DOTAČNÍCH PROJEKTŮ FINANCOVANÝCH Z PROSTŘEDKŮ KOHEZNÍ POLITIKY EU

V této kapitole bude provedena analýza projektů dotovaných z fondů EU, realizovaných v jednotlivých municipalitách Mikroregionu Jižní Haná za poslední dvě programová období 2007-2013 a 2014-2020. Pozornost bude věnována projektům, u kterých byly žadatelem právě zkoumané municipality, případně jimi zřizované příspěvkové organizace. Data o jednotlivých projektech vychází primárně z webové stránky DotaceEU.cz. V závěru kapitoly bude také provedeno celkové srovnání shrnující poznatky o čerpání prostředků v jednotlivých municipalitách.

6.1 Dotační projekty ve městě Hulín

Ve městě Hulín bylo realizováno za předchozí dvě programová období celkem 28 projektů podpořených z prostředků EU. Z grafu (Obrázek 16) vyplývá, že nejčastějším zdrojem byl Evropský sociální fond (ESF) – 16 projektů, a poté shodně Kohezní fond (CF) a Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) – oba 11 projektů.

Obrázek 16 Graf rozdělení počtu projektů ve městě Hulín na základě fondů EU – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

Z tabulky (Tabulka 11) je patrné, že v programovém období 2007-2013 byl nejčastěji využívaným operačním program OP Životní prostředí s celkovou čerpanou dotací 32,1 milionů Kč, z čehož bylo podpořeno 11 projektů. Naopak tento OP čítal nejméně projektů v období 2014-2020, ale i přesto měl největší finanční dotaci – 21,3 milionů Kč.

Nejvíce projektů bylo ve druhém období realizováno z OP Výzkum, vývoj a vzdělávání s prostředky ve výši 6 milionů Kč.

Tabulka 11 Počet projektů a výše dotace EU (v tis. Kč) za jednotlivé operační programy ve městě Hulín v rámci programových období 2007-2013 a 2014-2020
(zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

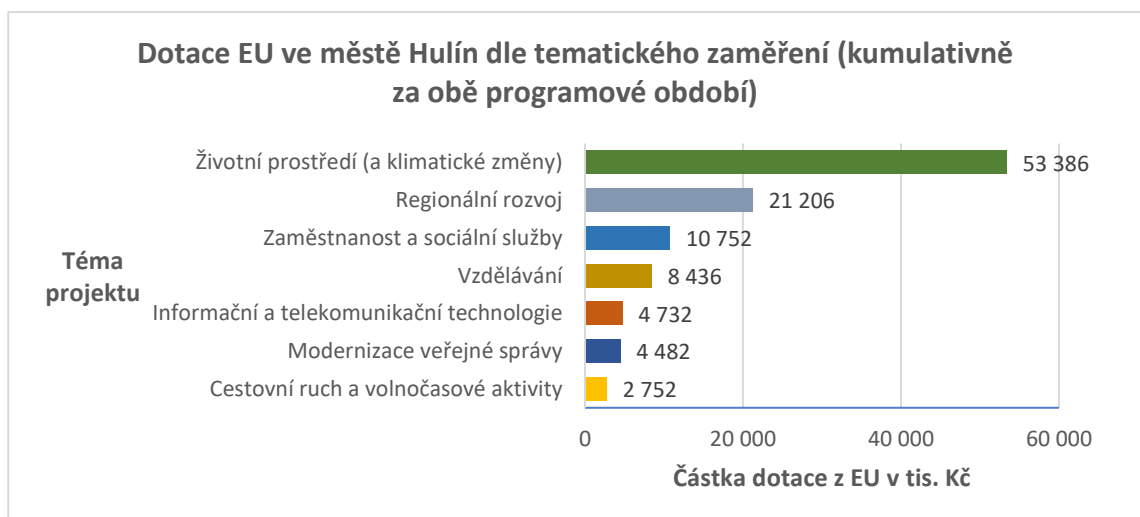
Programové období					
2007-2013			2014-2020		
Operační program	Počet projektů	Dotace EU v tis. Kč	Operační program	Počet projektů	Dotace EU v tis. Kč
OP Životní prostředí	11	32 112	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	7	6 002
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	3	2 434	OP Zaměstnanost	6	15 234
Integrovaný operační program	2	1 744	IROP	4	7 175
ROP NUTS II Střední Morava	2	19 770	OP Životní prostředí	3	21 274
Celkový součet	18	56 061	Celkový součet	20	49 685

Graf (Obrázek 17) ilustruje zaměření dotací na jednotlivá témata projektů. Nejčastějšími oblastmi intervencí byly životní prostředí (14 projektů) a vzdělávání (10 projektů). U životního prostředí se jednalo o projekty, jejichž předmětem bylo např. zateplení budov v majetku města, založení lesoparku či přírodní zahrady u MŠ, anebo také (v současné době probíhající) renovace varovného systému spadajícího do protipovodňových opatření města. V rámci oblasti vzdělávání byly projekty zaměřeny na modernizaci ve vzdělávání, profesní rozvoj pedagogů a obecně na personální podporu pracovníků v mateřské i základní škole.

Obrázek 17 Graf rozdělení počtu projektů ve městě Hulín na základě tematického zaměření – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

Při pohledu na graf (Obrázek 18) je zřejmé, že vysoký počet projektů zaměřených na oblast životního prostředí se odráží také ve výši celkové dotace z EU na toto tematické zaměření – celkem 53,4 milionů Kč. Druhý největší objem prostředků byl směřován na oblast regionálního rozvoje – 21,2 milionů Kč. Zde se jednalo o projekty revitalizace náměstí (dotace zhruba 17 milionů Kč) a rekonstrukce chodníků.

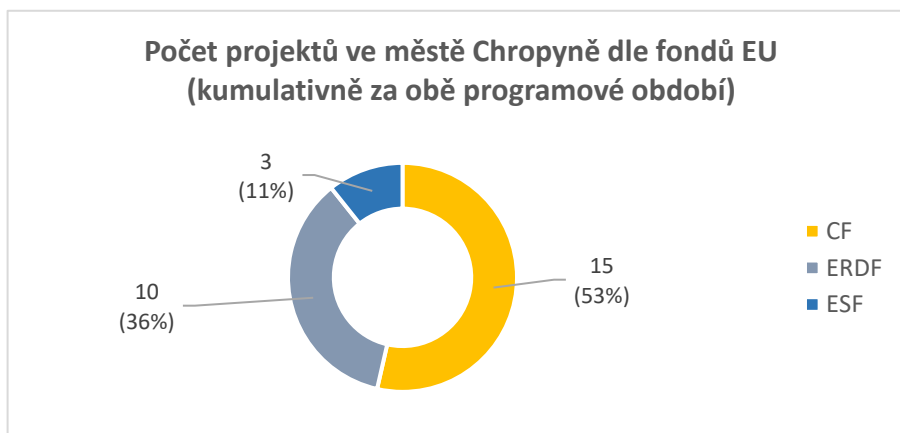

Obrázek 18 Graf rozdělení dotací EU ve městě Hulín na základě tematického zaměření Hulín – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

6.2 Dotační projekty ve městě Chropyně

Ve městě Chropyně bylo ve sledovaných obdobích zrealizováno celkem 28 projektů. Rozdělení počtu projektů dle zdroje finančních prostředků ilustruje graf (Obrázek 19).

Nejčastěji byly projekty podpořeny z Kohezního fondu (15 projektů), dále z Evropského fondu pro regionální rozvoj (10 projektů) a nejméně z Evropského sociálního fondu (3 projekty).

Obrázek 19 Graf rozdělení počtu projektů ve městě Chropyně na základě fondů EU – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

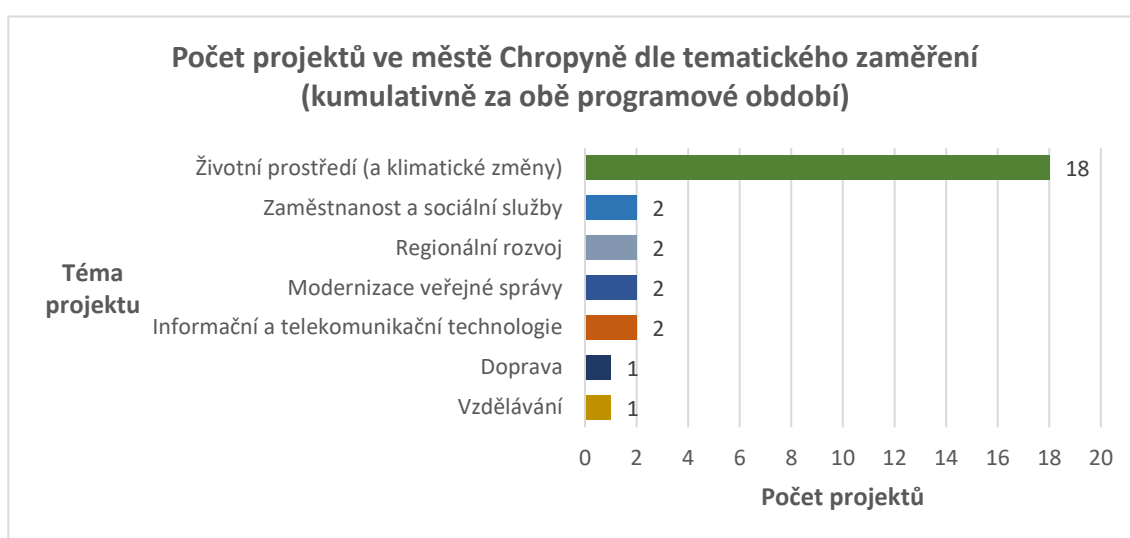
Tabulka (Tabulka 12) identifikuje rozložení počtu projektů a dotačních prostředků do jednotlivých operačních programů. Z hlediska využívání operačních programů byl nejčastějším operačním programem v obou programových obdobích OP Životní prostředí. V rámci období 2007-2013 se z tohoto operačního programu financovalo celkem 14 projektů za zhruba 70,5 milionů Kč, což je téměř 82 % z finančních prostředků čerpaných v tomto období. Celková suma dotací v období 2014-2020 byla o poznání menší, a to necelých 20 milionů Kč na celkem 9 projektů.

Tabulka 12 Počet projektů a výše dotace EU (v tis. Kč) za jednotlivé operační programy ve městě Chropyně v rámci programových období 2007-2013 a 2014-2020 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

Programové období					
2007-2013			2014-2020		
Operační program	Počet projektů	Dotace EU v tis. Kč	Operační program	Počet projektů	Dotace EU v tis. Kč
OP Životní prostředí	14	70 551	OP Životní prostředí	4	10 360
Integrovaný operační program	3	2 672	IROP	3	5 382
ROP NUTS II Střední Morava	1	11 617	OP Zaměstnanost	2	4 210
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1	1 555			
Celkový součet	19	86 395	Celkový součet	9	19 952

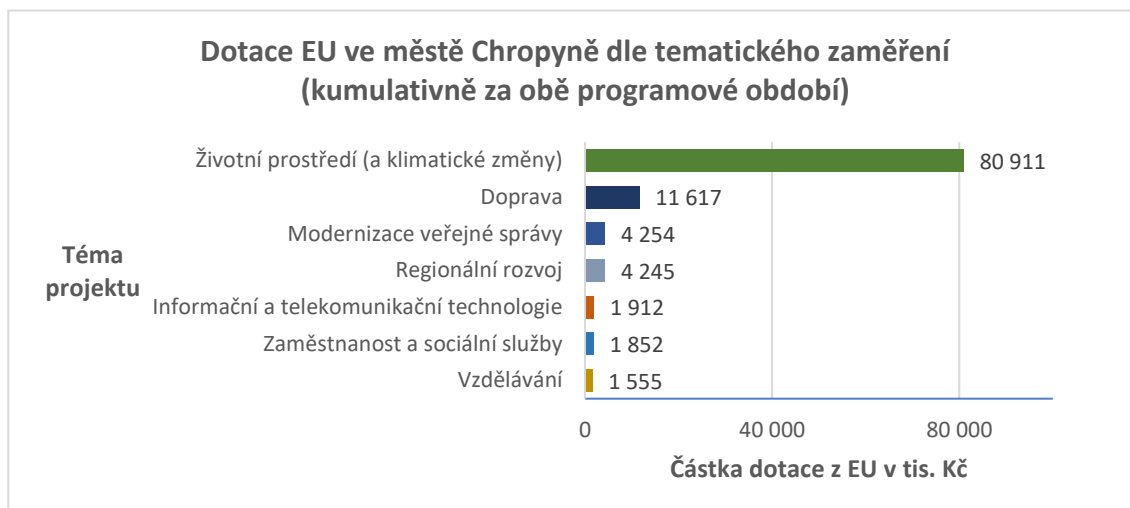

Rozdělení projektů na základě jejich tematického zaměření vyobrazuje graf (Obrázek 20). Projekty, zaměřené na oblast životního prostředí (celkem 18 projektů – 64 % ze všech projektů), zahrnovaly např. zateplení některých budov v majetku města (tělocvičny, kulturního domu, mateřské školy a hasičské zbrojnice), revitalizaci parku či projekty zabývající se odpadovým hospodářstvím (rozšíření sběrného dvora, rekultivace skládky a pořízení vybavení pro svoz a třídění odpadu). V oblasti sociálních služeb bylo předmětem projektů zefektivnění a zmodernizování provozu pečovatelské služby a také zřízení ranního klubu při základní škole, jež slouží k rozšíření možnosti pobytu dětí ve škole v ranních hodinách a tím zjednodušení plnění pracovních povinností rodičům.

Obrázek 20 Graf rozdělení počtu projektů ve městě Chropyně na základě tematického zaměření – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

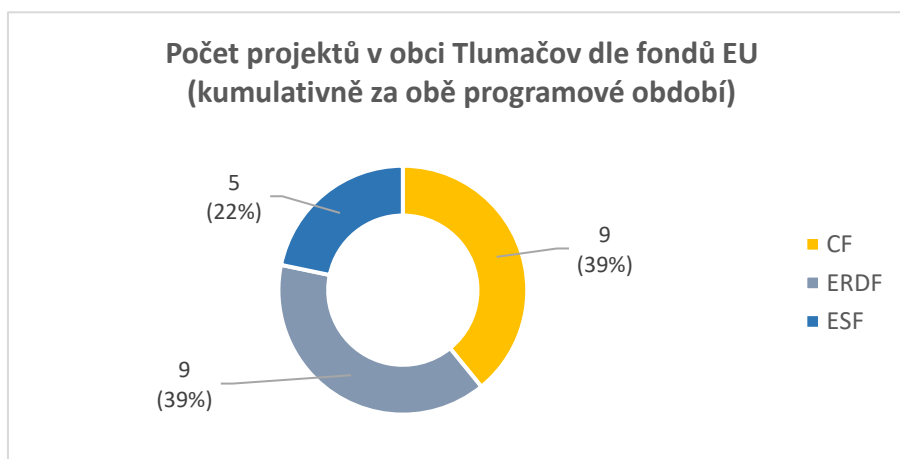
Při porovnání čerpaných finančních prostředků na jednotlivá tematická zařízení, graf (Obrázek 21) zřetelně vyobrazuje, že 75 % prostředků (80,9 milionů Kč) bylo čerpáno na oblast s největším počtem projektů, a to na oblast životního prostředí. Další v pořadí je oblast dopravy, kde byl podpořen pouze jeden projekt, a to stavba cyklostezky mezi Chropyní a místní částí Plešovec s dotací 11,6 milionů Kč. Zhruba stejná dotace (4,2 milionů Kč) byla zaměřena na oblasti modernizace veřejné správy (kvalitní a efektivní služby městského úřadu a pořízení územního plánu) a informačních a komunikačních technologií (vybudování místního pracoviště CzechPOINT a elektronizace agend městského úřadu spolu s transparentní kontrolou hospodaření města).

Obrázek 21 Graf rozdělení dotací EU ve městě Chropyně na základě tematického zaměření – kumulativně za obě programové období
(zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

6.3 Dotační projekty v obci Tlumačov

Z celkového počtu 23 projektů zrealizovaných v obci Tlumačov bylo shodně 9 projektů podpořeno z Kohezního fondu a Evropského fondu pro regionální rozvoj. Zbýlých 5 poté z Evropského sociálního fondu.

Obrázek 22 Graf rozdělení počtu projektů v obci Tlumačov na základě fondů EU – kumulativně za obě programové období
(zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

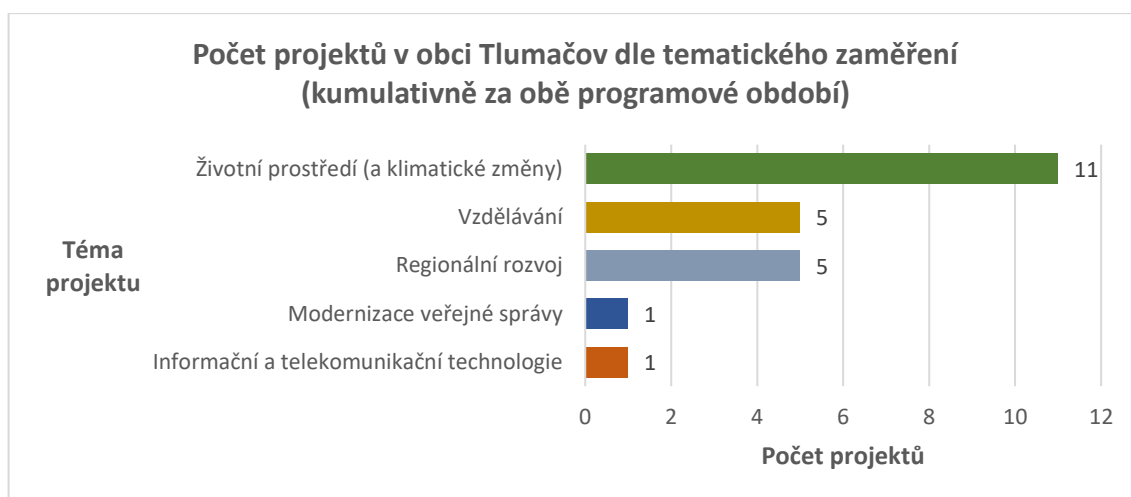
Z tabulky (Tabulka 13) je viditelné, že více než 75 % prostředků (22,1 milionů Kč) v programovém období 2007-2013 bylo čerpáno na 8 projektů v rámci OP Životní prostředí. V druhém ze sledovaných programových období bylo uskutečněno 5 projektů z IROP

(4,9 milionů Kč), 3 projekty z OP Výzkum, vývoj a vzdělávání (1,7 milionů Kč) a pouze 2 projekty z OP Životního prostředí s celkovou dotací 2,8 milionů Kč.

Tabulka 13 Počet projektů a výše dotace EU (v tis. Kč) za jednotlivé operační programy v obci Tlumačov v rámci programových období 2007-2013 a 2014-2020 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

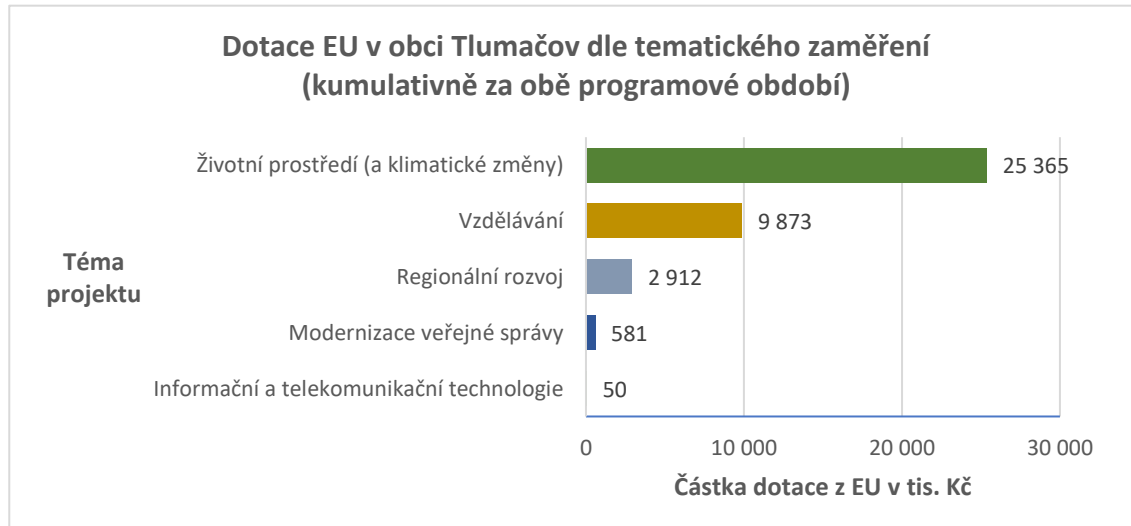
Programové období					
2007-2013			2014-2020		
Operační program	Počet projektů	Dotace EU v tis. Kč	Operační program	Počet projektů	Dotace EU v tis. Kč
OP Životní prostředí	8	22 121	IROP	5	4 938
Integrovaný operační program	2	631	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	3	1 733
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	2	1 180	OP Životní prostředí	2	2 813
ROP NUTS II Střední Morava	1	5 367			
Celkový součet	13	29 298	Celkový součet	10	9 483

Stejně jako u předchozích municipalit bylo zaměření projektů nejčastěji na oblast životního prostředí, což ilustruje graf (Obrázek 23). Celkem bylo s tímto zaměřením zrealizováno 11 projektů, jejichž předmětem bylo zejména zateplení budov v majetku obce (obecního úřadu, základní školy, domova pro seniory a zdravotního střediska), vybudování biokoridoru v extravilánu obce, a poté investice v oblasti odpadového hospodářství (modernizace sběrného dvora, zvýšení kapacity komunitní kompostárny, zavedení separace a svozu bioodpadů a pořízení kompostérů pro občany). V oblasti vzdělávání bylo podpořeno 5 projektů, a to např. na zefektivnění výuky cizích znalostí na základní škole či profesní rozvoj pedagogů. U regionálního rozvoje se projekty týkaly vybudování jazykové učebny a učebny výpočetní techniky na základní škole a také rekonstrukce chodníků.

Obrázek 23 Graf rozdělení počtu projektů v obci Tlumačov na základě tematického zaměření – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

Na oblast životního prostředí bylo pochopitelně čerpáno také nejvíce finančních prostředků – 25,4 milionů Kč (zhruba 65 % všech čerpaných prostředků), což ilustruje graf (Obrázek 24). Na projekty vzdělávání bylo čerpáno necelých 10 milionů Kč a regionální rozvoj 2,9 milionů Kč.

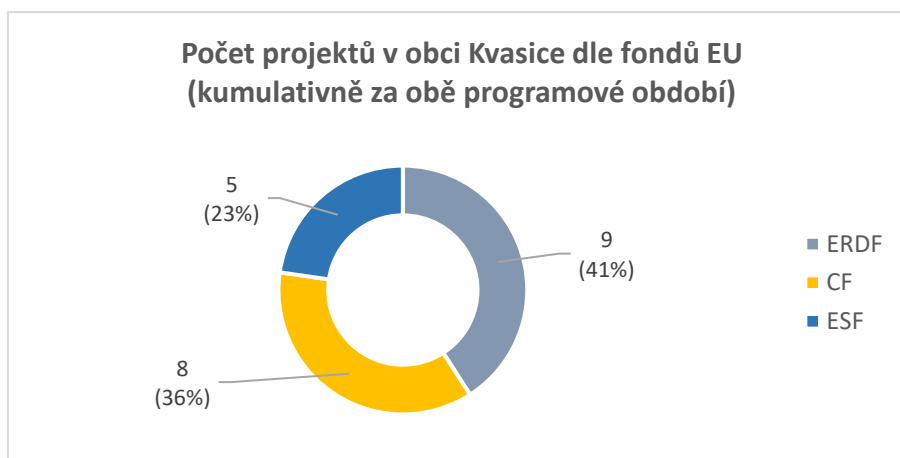

Obrázek 24 Graf rozdělení dotací EU v obci Tlumačov na základě tematického zaměření – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

6.4 Dotační projekty v obci Kvasice

V obci Kvasice bylo za programová období 2007-2013 a 2014-2020 zrealizováno celkem 22 projektů s dotacemi z fondů EU. Jak je vidět v grafu (Obrázek 25), nejčastějším

zdrojovým fondem EU byl Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF), dále Kohezní fond (CF) a nakonec Evropský sociální fond (ESF).

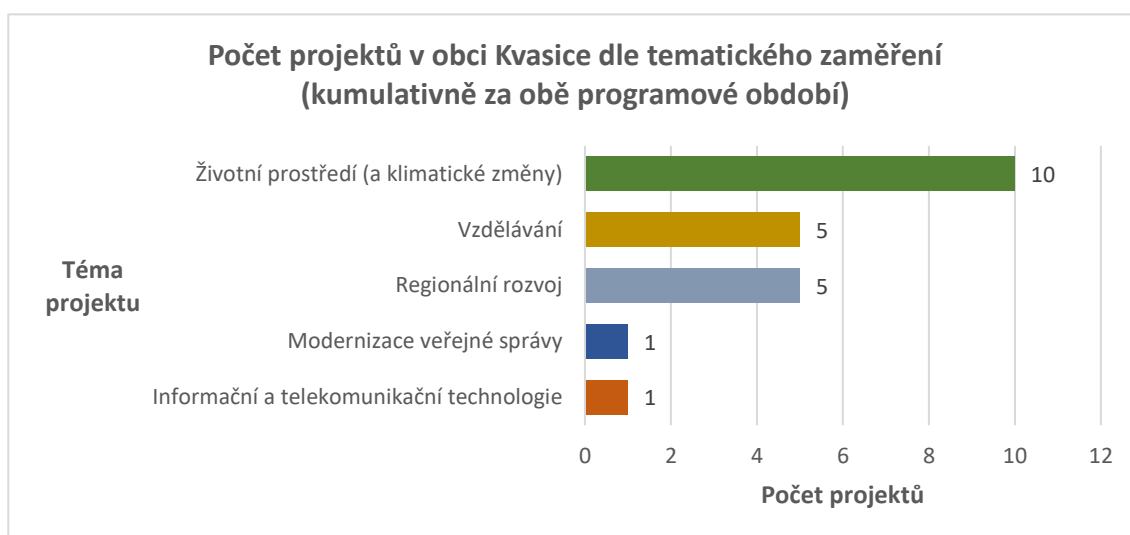
Obrázek 25 Graf rozdělení počtu projektů v obci Kvasice na základě fondů EU – kumulativně za obě programové období
(zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

V období 2007-2013 byly nejčastěji využity výzvy z OP Životní prostředí, což ilustruje tabulka (Tabulka 14). Jednalo se o 7 projektů s celkovou dotací 51,4 milionů Kč, což je více než 65 % z čerpaných prostředků v tomto období. V programovém období 2014-2020 byly obcí využity výzvy, téměř ve shodném počtu, z následujících operačních programů: OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, OP Životní prostředí a IROP.

Tabulka 14 Počet projektů a výše dotace EU (v tis. Kč) za jednotlivé operační programy v obci Kvasice v rámci programových období 2007-2013 a 2014-2020
(zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

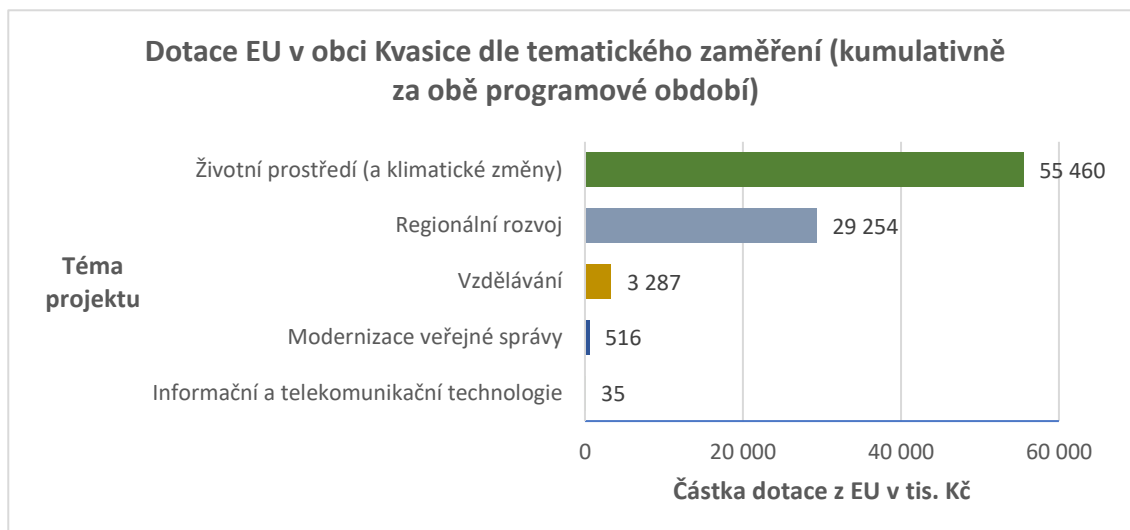
Programové období					
2007-2013			2014-2020		
Operační program	Počet projektů	Dotace EU v tis. Kč	Operační program	Počet projektů	Dotace EU v tis. Kč
OP Životní prostředí	7	51 348	OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	4	2 189
ROP NUTS II Střední Morava	2	25 085	OP Životní prostředí	3	4 112
Integrovaný operační program	2	551	IROP	3	4 168
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1	1 098			
Celkový součet	12	78 082	Celkový součet	10	10 469

Z hlediska tematického zaměření projektů, lze vidět v grafu (Obrázek 26), že počet projektů zaměřených na oblast životního prostředí je jednoznačně nejvyšší, a to s počtem 10 projektů. Jednalo se o projekty na revitalizaci zámeckého parku, rybníků, zateplení mateřské a základní školy, organizaci odpadového hospodářství v obci (sběrný dvůr, kompostárna a kompostéry pro občany), ale také např. rekultivace staré skládky, na níž byl čerpán největší objem prostředků, a to více než 20 milionů Kč. Shodně pět projektů se týkalo vzdělávání a regionálního rozvoje. U oblasti vzdělávání se jednalo zejména o projekty v rámci tzv. šablon, které byly zaměřeny na personální oblast v mateřské a základní škole. V oblasti regionálního rozvoje se jednalo o projekty revitalizace náměstí a centra obce, rekonstrukce chodníků a modernizace specializovaných učeben fyziky a chemie v základní škole. Projektem spadajícím do problematiky modernizace bylo zpracování územního plánu obce. Poslední oblastí jsou informační a telekomunikační technologie, kde došlo k modernizaci a vybavení kontaktního místa CzechPOINT na obecním úřadě obce.

Obrázek 26 Graf rozdělení počtu projektů v obci Kvasice na základě tematického zaměření – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

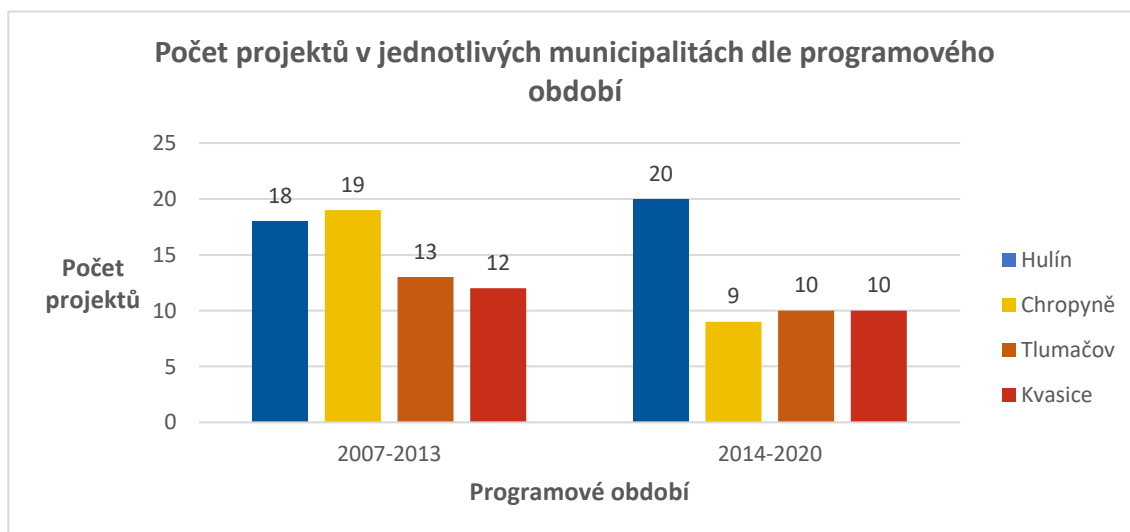
Z grafu (Obrázek 27) je patrné, že na oblast životního prostředí šlo také nejvíce peněz z čerpaných dotací, a to více než 55 milionů Kč. Jak už bylo zmíněno, největším projektem z hlediska financování byla rekultivace skládky. Druhý největší objem čerpaných prostředků byl zaměřen na oblast regionálního rozvoje, a to přes 29 milionů Kč. U zbylých tří oblastí (vzdělávání, modernizace veřejné správy a informační a komunikační technologie) se jednalo o projekty menšího finančního rozsahu – objem dotací na tyto tři oblasti činil pouze zhruba 4,3 % z celkově čerpané sumy.

Obrázek 27 Graf rozdělení dotací EU v obci Kvasice na základě tematického zaměření – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

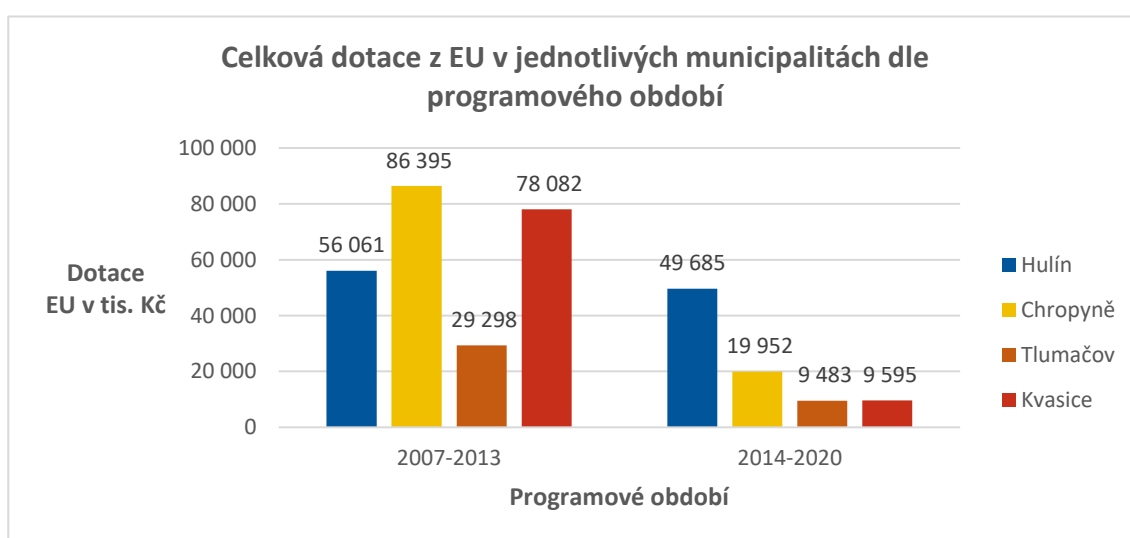
6.5 Celkové srovnání využití prostředků z EU v rámci jednotlivých municipalit

V případě celkové komparace počtu projektů v jednotlivých municipalitách, lze pozorovat v grafu (Obrázek 28), že v prvním ze sledovaných období bylo nejvíce projektů zrealizováno ve městě Chropyně (19) a nejméně naopak v obci Kvasice (12). Ve druhém programovém období naopak město Chropyně zrealizovalo projektů nejméně (9) a nejvíce je evidováno ve městě Hulín (20).

Obrázek 28 Graf rozdělení počtu projektů v jednotlivých municipalitách na základě programových období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

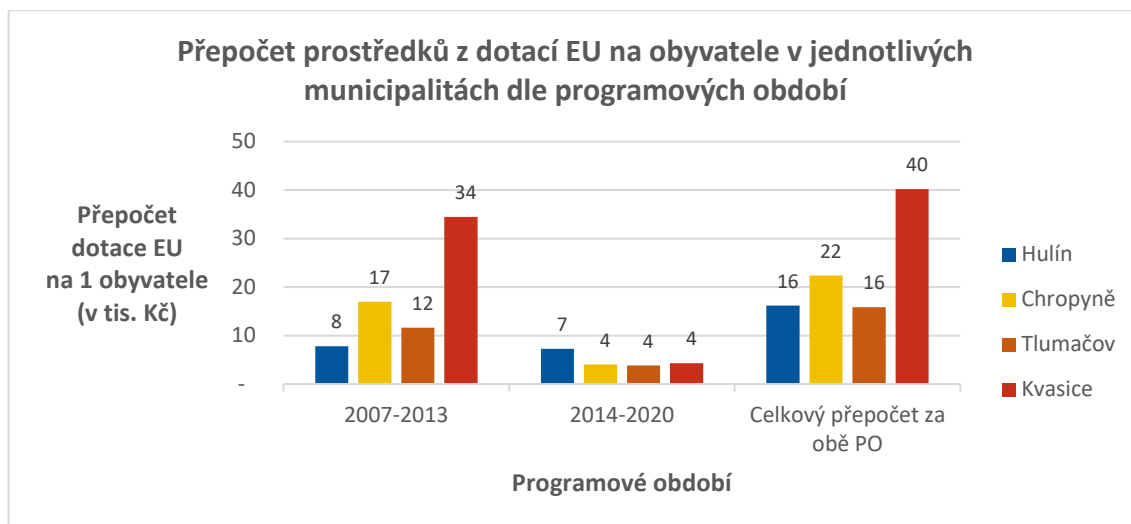
Z hlediska objemu čerpaných dotací (kumulovaně za celé programové období), lze v grafu (Obrázek 29) pozorovat, že nejvyšší objem prostředků v období 2007-2013 čerpalo město Chropyně, což vzhledem k nejvyššímu počtu projektů není překvapivé. Pozoruhodné je, že druhý nejvyšší objem je viditelný u obce Kvasice, která měla projektů naopak nejméně. Částečně je to zapříčiněno projektem na rekultivaci skládky, který byl již zmiňován a dotace na něj byla čerpána ve výši více než 20 milionů Kč, což je největší dotace ze všech zkoumaných obcí čerpaná na jeden projekt. Obecně lze ale poznamenat, že obec Kvasice, v porovnání čerpaných prostředků ku množství podpořených projektů, čerpala prostředky z evropských fondů v největším poměru.

Obrázek 29 Graf rozdělení celkové dotace EU (v tis. Kč) v jednotlivých municipalitách na základě programových období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

Velký objem čerpaných prostředků v obci Kvasice se promítá také při pohledu na graf (Obrázek 30), ze kterého je patrné, že Kvasice násobně převyšují ostatní zkoumané municipality i při přepočtu výše čerpaných dotací na 1 obyvatele v rámci jednotlivých municipalit. V období 2007-2013 obec Kvasice čerpala zhruba 34 tis. Kč na 1 obyvatele (při přepočtu celkového objemu dotací vůči průměrnému počtu obyvatel za toto období), což je zhruba dvojnásobek oproti druhé municipalitě v pořadí, a to městu Chropyni (17 tis. Kč na 1 obyvatele). V období 2014-2020 nejsou rozdíly mezi těmito přepočty až tak výrazné. Celkově ale lze zhodnotit, že obec Kvasice dokázala v tomto hledisku získávat prostředky z fondů EU v největším množství v porovnání k počtu obyvatel v obci.

Obrázek 30 Graf rozdělení prostředků z EU v přepočtu na 1 obyvatele v jednotlivých municipalitách na základě programového období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)

7 POLOSTRUKTUROVANÉ ROZHOVORY S VYBRANÝMI MÍSTNÍMI AKTÉRY

V rámci analýzy dotačních projektů financovaných z prostředků Kohezní politiky EU jednotlivými municipalitami, byli osloveni místní aktéři – představitelé municipalit, za účelem provedení polostrukturovaných rozhovorů. Konkrétně byli osloveni starostové všech čtyř členských municipalit. S rozhovorem souhlasili starosta obce Kvasice a starosta města Hulín. S těmito byly autorem práce provedeny osobní polostrukturované rozhovory. Struktura respondentů byla příhodná i vzhledem k velikosti a postavení obcí v rámci mikroregionu. Město Hulín je z hlediska počtu obyvatel největším členským subjektem dobrovolného svazku obcí a starosta tohoto města je zároveň současným předsedou svazku. Obec Kvasice je naopak členským subjektem s nejmenším počtem obyvatel, a tudíž lze porovnávat zkušenosti menší obce se zhruba 2,2 tis. obyvatel a také města s přibližně 6,5 tis. obyvatel.

Starostové dostali v dostatečné míře před setkáním k dispozici tematické okruhy, kterých by se rozhovory měly týkat. V průběhu samotných rozhovorů bylo dotazovaným položeno 5 základních otázek, týkajících se zmiňovaných předem domluvených tematických okruhů. Respondenti se mohli k tématu vyjadřovat i nad rámec těchto hlavních otázek a zároveň jim byly autorem práce kladeny další doplňující otázky.

Tematické okruhy (TO) byly stanoveny následující:

- TO 1: Návaznost dotačních projektů na strategický plán municipality
- TO 2: Komunikace projektů s občany
  - Role občanů v rozhodování o výběru projektů.
  - Informování občanů o zrealizovaném projektu.
- TO 3: Proces přípravy žádosti o dotace
  - Pozornost věnována subjektům zpracovávajícím projektové žádosti – interní/externí.
- TO 4: Dosavadní pozitivní/negativní zkušenosti za předchozí 2 programové období
  - Návrhy na zlepšení procesů ze strany poskytovatelů dotací.

- Oblasti, ve kterých by byla uvítána změna zaměření operačních programů/výzev.
- TO 5: Předpoklady a vyhlídky do programového období 2021-2027
  - Oblasti, ve kterých by se municipalita mohla ucházet o dotace, příp. konkrétní připravované projekty.

Při rozhovoru se starostou města Hulín byl přítomen také vedoucí Odboru rozvoje města a životního prostředí, který má mimo jiné v gesci také koordinaci přípravy a realizace investic města. Seznam respondentů byl tedy následující:

- Respondent 1 – starosta obce Kvasice,
- Respondent 2 – starosta města Hulín,
- Respondent 3 – vedoucí Odboru rozvoje města a životního prostředí při Městském úřadě Hulín.

7.1 Poznatky z jednotlivých polostrukturovaných rozhovorů

V této podkapitole budou shrnuty závěry z provedených polostrukturovaných rozhovorů s vybranými místními aktéry rozvoje zkoumaných municipalit. Závěry budou prezentovány za jednotlivé tematické okruhy, které byly obsahem rozhovorů.

TO 1: Návaznost dotačních projektů na strategický plán municipality

Všichni respondenti se shodli, že strategický plán je stěžejní při zvažování podávání žádostí o dotace. Zmínili podmínky některých dotačních titulů, které přímo vyžadují návaznost daného projektu na strategický plán subjektu, jež se o dotaci uchází. Respondent 1 uvedl, že prioritně jsou při rozvoji obce vybírány projekty uvedené ve strategickém rozvojovém dokumentu a dále projekty, které jsou z určitého důvodu nutné (opravy veřejných budov či infrastruktury). Respondenti 2 a 3 podotkli nutnost v čase revidovat strategický dokument na základě současné situace, potřebných intervencí, ale i priorit současného politického vedení města. Obecně k procesu výběru výzev, ve kterých se město jakožto žadatel bude ucházet o dotaci, Respondent 2 uvedl, že tuto agendu má na starosti Odbor rozvoje města a životního prostředí, resp. vedoucí tohoto odboru (neboli Respondent 3).

TO 2: Komunikace projektů s občany

Z hlediska komunikace s občany ohledně možných projektů, zástupci obou municipalit zmínili každodenní kontakt s občany, kteří se aktivně k dění v obci a městě vyjadřují a s případnými podněty se tudíž na vedení municipalit obrací. Respondenti 2 a 3 poukázali na provázanost se strategickým plánem, resp. jeho přípravou, v rámci které bývá prováděno dotazníkové šetření mezi občany. Občané tudíž mohou své nápady sdělit i touto formou, a jejich podněty jsou po zvážení přímo implementovány do návrhů v tomto klíčovém dokumentu města.

Respondent 1 uvedl, jakožto hlavní komunikační kanály o zrealizovaných projektech, webové stránky obce a také tzv. „Kvasické noviny“, které v tištěné podobě vycházejí čtvrtletně a občanům jsou k zdarma k dispozici. Ve městě Hulín zmínil Respondent 2 v tomto ohledu cílení na různé skupiny obyvatel, využívajících různé platformy sloužících k informovanosti o dění ve městě. Kromě webových stránek města tudíž využívají také platformu Facebook a pravidelně vycházející měsíčník „Huliňan“.

TO 3: Proces přípravy žádostí o dotace

V obou municipalitách poukázali respondenti na kombinaci zpracovávání projektových žádostí částečně interně (představiteli a pracovníky úřadů) a částečně externě (společnostmi či živnostníky, zabývajícími se dotační problematikou).

Respondent 1 zmínil, že u menších a jednodušších projektů žádost zpracovává osobně, jakožto starosta obce, společně s ekonomkou obecního úřadu. U větších projektů (např. z IROP), které jsou z hlediska administrativy náročnější, oslovují několik osvědčených živnostníků či firem. Varianta využívání živnostníků ale převažuje, jelikož je tato forma spolupráce pro obec finančně výhodnější. Respondenti 2 a 3 uvedli obdobný proces. V případě zpracování žádostí interně, spadá tato činnost do gesce Odboru rozvoje města a životního prostředí.

V rámci tohoto tematického okruhu byly respondenti také dotazováni, jakým způsobem probíhá spolupráce při přípravě žádostí, kde jsou žadateli příspěvkové organizace municipalit. U obce Kvasice se o přípravu žádostí stará také obec, jakožto zřizovatel těchto organizací. Ve městě Hulín se městský úřad na tomto podílí pouze částečně, a to v případě větších investičních projektů, anebo např. při zadávání veřejných zakázek. U menších projektů si celý proces vypracování a podání žádostí řídí buďto příspěvková organizace samotná nebo si někoho najímá z vlastní iniciativy.

TO 4: Dosavadní pozitivní/negativní zkušenosti za předchozí 2 programové období

Všichni respondenti shledali pozitiva i negativa při čerpání evropských dotací. Respondent 1 zmínil negativa v podobě náročnosti administrace některých projektů pro obec takovéto velikosti. S tím vyjádřil také obavy z případných sankcí, pokud obec něco v rámci požadavků nesplní či poruší. Jakožto pozitivum uvedl značný přínos těchto finančních prostředků pro rozvoj obce. Dle jeho názoru by si obec nemohla, především větší investiční projekty, pouze z rozpočtu obce dovolit zrealizovat. Z hlediska změny zaměření některých výzev, Respondent 1 podotkl, že v rámci investic do veřejných budov by uvítal lépe nastavené parametry některých podporovaných aktivit. Zmínil případ opravy místní základní školy, kdy bylo možné čerpat prostředky na různé aktivity zaměřené na výuku a prostředí učeben, ale např. na opravu statiky samotné budovy nikoliv. Tuto investici musí obec vynaložit z vlastního rozpočtu a vzhledem k finanční náročnosti takové akce, to bude pro obec z ekonomického hlediska náročné.

Respondent 3 uvedl, že z jeho zkušenosti jsou negativem především velmi dlouhé procesy vyhodnocování žádostí o dotace ze strany poskytovatelů. Za pozitivum označil také velký přínos k rozvoji města, obdobně jako v případě obce Kvasice. S ohledem na velikost města Hulín byly Respondenti 2 a 3 toho názoru, že město by si sice investiční projekty z rozpočtu města bylo schopné financovat, ale rozhodně ne v takové frekvenci, v jaké k nim docházelo za přispění dotací.

TO 5: Předpoklady a vyhlídky do programového období 2021-2027

Za obec Kvasice Respondent 1 představil potenciální plány na investice do bezmotorové dopravy (cyklostezka financovaná z programu IROP) či další projekty zaměřené na oblast životního prostředí, konkrétně na rekonstrukci místních rybníků či modernizaci sběrných hnízd pro třídění odpadu.

Ve městě Hulín zmínili respondenti připravované investice do fotovoltaik na veřejných budovách a obecně projekty zaměřené na energetické úspory těchto budov. Z již probíhajících projektů uvedli také např. renovaci bezdrátového rozhlasu (v rámci projektu bezpečnosti a informovanosti občanů), jež je financován z OP Životní prostředí.

7.2 Souhrnné závěry z provedených rozhovorů

V tabulce (Tabulka 15) jsou uvedeny nejdůležitější poznatky získané z polostrukturovaných rozhovorů se zástupci obce Kvasice a města Hulín, rozdělené do jednotlivých diskutovaných tematických oblastí.

Tabulka 15 Shrnutí závěrů vyplývajících z provedených polostrukturovaných rozhovorů (zdroj: vlastní zpracování na základě provedených rozhovorů)

Tematické oblasti	Zjištěné závěry
TO 1: Návaznost dotačních projektů na strategický plán municipality	Strategický dokument je pro obě zkoumané municipality stěžejní při rozhodování o připravovaných projektech, a tudíž i při přípravě žádostí o dotace.
TO 2: Komunikace projektů s občany	Hlavními komunikačními kanály pro informování občanů o zrealizovaných projektech jsou webové stránky a tištěné periodikum municipalit (ve městě Hulín také platforma Facebook).
TO 3: Proces přípravy žádostí o dotace	U menších a administrativně méně náročných projektů si municipality projektové žádosti připravují interně , u větších a složitějších najímají odborníky (živnostníky či společnosti)
TO 4: Dosavadní pozitivní/negativní zkušenosti z předchozích 2 programových období	Negativa: náročná administrace a dlouhé procesy hodnocení žádostí. Pozitiva: bez dotací by projekty buďto nebyly uskutečněny vůbec nebo v mnohem menší frekvenci .
TO 5: Předpoklady a vyhlídky do programového období 2021-2027	Kvasice: projekt cyklostezky , rekonstrukce rybníků či modernizace v třídění odpadů . Hulín: projekty energetické úspory veřejných budov (fotovoltaiky)

8 CELKOVÉ ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ PRO REALIZACI BUDOUCÍCH PROJEKTŮ

8.1 Celkové zhodnocení vlivu kohezní politiky na rozvoj municipalit

V rámci provedených analýz byly zkoumány projekty obcí, realizované s přispěním prostředků z rozpočtu EU. Zhodnocení využívání dotačních příležitostí obcemi vybraného mikroregionu lze učinit v několika rovinách, sledovaných v této praktické části. Data byla zkoumána v rozdělení projektů dle zdrojového fondu, operačního programu a také tematického zaměření projektu.

V případě pohledu na zdrojové fondy lze zhodnotit, že v prvním sledovaném období byly projekty nejčastěji financovány z Kohezního fondu (53 % projektů) a v druhém období z Evropského sociálního fondu (45 % projektů).

Z hlediska využívání operačních programů je v datech viditelná přeměna prioritních oblastí intervencí, kdy v prvním období bylo nejvíce (40 % projektů) z výzev OP Životní prostředí a ve druhém období pouze 24 %. V období 2014-2020 byl nejčastěji využitým operačním programem IROP (30 % projektů), a poté OP Výzkum, vývoj a vzdělávání (29 %).

Zmiňovaný přesun v prioritních oblastech je zřetelný i z finančních prostředků čerpaných na jednotlivá tematická zaměření projektů. Do oblasti životního prostředí bylo v rámci mikroregionu v období 2007-2013 směřováno více než 70 % celkového objemu dotací, a to zhruba 176 milionů Kč. Druhou oblastí byl regionální rozvoj s dotacemi za celkem 47,5 milionů Kč. V období 2014-2020 šlo na oblast životního prostředí stále nejvíce peněz, ale už pouze necelých 40 milionů Kč (44 %). I zde regionální rozvoj zaujímal druhou pozici s investicemi v sumě 17 milionů Kč (19 %).

V kontextu představených výsledků analýz lze uvést, že co se týče oblastí intervencí podpořených penězi z rozpočtu EU, nejčastěji se ve zkoumaných obcích jednalo o životní prostředí. Projekty byly zaměřeny na revitalizaci prostředí municipalit takovým způsobem, aby se občanům v jejich obcích a městech dobře žilo a měli dostupné příjemné prostředí pro trávení volného času. Dozajisté také měly tyto projekty svůj efekt v problematice snižování energetické náročnosti veřejných budov, jako jsou základní a mateřské školy či domovy a zařízení pro seniory. Důsledky těchto opatření jsou příznivé nejen pro občany využívající tyto veřejné služby, ale je zde také významný pozitivní efekt na vývoj rozpočtu municipalit.

Snížení energetické náročnosti těchto budov se totiž významně promítá ve snížených nákladech na jejich provoz.

Nelze ovšem opomíjet ani ostatní oblasti, na které byly dotační prostředky využity. Docházelo k důležitým investičním projektům, které se soustředili na rekonstrukce muzeí, školních učeben, silniční infrastruktury a chodníků či třeba stavbu cyklostezek. V neposlední řadě je důležité zmínit také neinvestiční projekty, které byly směřovány do oblasti zaměstnanosti, modernizace vzdělávacích metod nebo profesního rozvoje a personální podpory pracovníků mateřských a základních škol.

Souhrn a kombinace všech těchto projektů měl vcelku jistě velký podíl na podpoře všestranného rozvoje zkoumaných municipalit v rámci Mikroregionu Jižní Haná.

8.2 Doporučení pro budoucí realizaci projektů

Doporučení představená v této podkapitole vycházejí primárně z provedených analýz, rozhovorů se zástupci municipalit a průzkumu vhodných aktuálních dotačních titulů v rámci jednotlivých operačních programů. Zároveň jsou rozdělena na dvě části. První část doporučení je směřována konkrétním municipalitám Mikroregionu Jižní Haná. Druhá část je zaměřena na zefektivnění procesů přidělování dotací, a tudíž je směřována na poskytovatele dotací, nikoliv příjemce.

8.2.1 Doporučení pro municipalitu Mikroregionu Jižní Haná

Dle předchozího zhodnocení je evidentní, že municipalita vcelku efektivně využívají potenciálu, který jim prostředky z dotačních titulů jednotlivých operačních programů nabízí. Fakt, že nejčastěji využívané výzvy jsou zaměřeny buďto na oblast životního prostředí nebo regionálního rozvoje, je přirozený vzhledem k nabídce jednotlivých programů. I v současné době jsou vypsané a plánované výzvy, ve kterých by se obce mohli o dotace ucházet, zaměřeny především na tyto témata. Témata jsou to totiž velmi aktuální i vzhledem k politikám prosazovaným na úrovni EU.

Jedná se například o výzvy z OP Životní prostředí, jež mohou obce v současné době využít k implementaci obnovitelných zdrojů energie na svých veřejných budovách. Tímto se dá docílit efektivnějšího energetického hospodaření samospráv a také přispět k evropským cílům v oblasti ochrany klimatu a reakci na změny v životním prostředí. Integrovaný operační program také nabízí výzvy související s touto problematikou, a to např. dotace na

zelenou infrastrukturu. Tyto lze municipalitami využít na revitalizaci zeleně v intravilánu obce nebo výsadby stromů a alejí, které mohou ještě výrazněji napomoci ke zkvalitnění a zpříjemnění estetiky a prostředí v obcích a městech. V rámci IROP se lze také ucházet o dotace na infrastrukturní projekty, a to zejména na cyklistickou či obecně bezpečnou nemotorovou dopravu. Pomocí těchto projektů lze realizovat opravy či stavby chodníků a cyklistických tras.

Všechny tyto oblasti intervencí se u jednotlivých municipalit objevovaly také mezi problémovými slabými stránkami v rámci vypracovaných SWOT analýz, a tudíž je příhodné právě tyto aktuální témata výzev doporučit.

Doporučené operační programy, spolu s aktuálně podporovanými aktivitami, jsou souhrnně uvedeny v tabulce (Tabulka 16). Prioritně jsou některé aktivity přiřazeny konkrétním obcím a městům, pro něž jsou na základě provedených analýz a rozhovorů se starosty nejvíce aktuální.

Tabulka 16 Doporučené aktivity a operační programy – s přiřazením priority některým municipalitám (zdroj: vlastní zpracování na základě předchozích analýz a rozhovorů)

Podporované aktivity	Operační program	Prioritně vhodné pro
Implementace obnovitelných zdrojů energie na veřejných budovách	OP Životní prostředí	Všechny municipality
Bezpečná nemotorová doprava – chodníky	IROP	Tlumačov
Cyklistická infrastruktura	IROP	Chropyně, Tlumačov, Kvasice
Zelená infrastruktura, revitalizace zeleně v intravilánu, výsadba stromů a alejí	IROP / OP Životní prostředí	Všechny municipality

Nemusí samozřejmě ale zůstat jen u těchto konkrétních aktivit. Programové období 2021-2027 se teprve rozbíhá a spousta dalších příležitostí se obcím a městům jistě naskytne.

Vhodné je také poznamenat, že v rámci celé řady titulů může být žadatelem samotný Mikroregion Jižní Haná, jakožto dobrovolný svazek obcí. V rámci prohlubování spolupráce mezi členskými municipalitami, by se tudíž dalo v budoucnu uvažovat i o rozvojových

projektech mikroregionu, realizovaných za pomoci představených nástrojů Kohezní politiky EU.

8.2.2 Doporučení pro poskytovatele dotací

Doporučení uvedená v této části jsou formulována zejména na základě konkrétních podnětů a námitek, které byly zmíněny ze strany starostů municipalit v provedených rozhovorech.

Respondenti jako největší problém zmiňovali přílišnou administrativní zátěž a dlouhé doby trvání procesů vyhodnocování projektových žádostí ze strany řídicích orgánů. Tyto problematické oblasti spolu souvisí. Jde o nastavení požadavků na žadatele o dotace a zároveň nastavení celého byrokratického procesu souvisejícího s poskytováním dotací. Celkový systém dotací by mohl projít revizí a ověřením, zda je opravdu dostatečně efektivní, nejen ve vztahu k časové náročnosti obou zmiňovaných stran.

V rámci administrativních požadavků, kladených na příjemce dotací se často stává, že jsou po nich žádány informace a dokumenty, které státní správa o nich již eviduje. Je tudíž zbytečné, aby je subjekty neustále dokládaly, když by si je státní orgán mohl obstarat v rámci určitého sdílení tohoto druhu informací mezi jednotlivými úřady. Tento problém má kořeny obecně v nedostatečné digitalizace ve státních úřadech a agendách. Úřady totiž nemají nastavené procesy, kterými by si mohli dokumenty a údaje jednoduše předávat. Tento problém se ale netýká pouze dotační problematiky, lze jej pozorovat i v oblasti zdravotních či sociálních služeb a jiných agendách státu.

V případě dlouhého procesu vyhodnocování žádostí opět vyvstává problém přílišného administrativního zatížení, tentokrát ovšem na straně poskytovatelů těchto dotací. Zástupci obcí a měst poukazují na fakt, že v některých případech, zejména větších infrastrukturních projektů, jsou lhůty, ve kterých trvá posuzování jimi podaných žádostí, neúměrně dlouhé.

Lze tedy pouze podotknout, že obecně celé procesy od nastavování pravidel výzev, určování nutných dokumentů při podávání žádostí, ale i následné vyhodnocování se v dnešní době dostávají do zbytečně nadměrných rozměrů a složitosti. Je přirozené, že nastavování těchto procesů mělo mít za cíl, co největší konkrétnost a spravedlnost při přidělování dotací. V některých případech to má ale kontraproduktivní účinky, kdy obzvláště zástupci menších obcí velmi zvažují, zda o dotace žádat, když ví, jakou byrokratickou zátěž jim to přinese.

Výrazné zjednodušení všech těchto zmiňovaných procesů by mělo velký přínos pro žadatele (nejen z řad zástupců municipalit), aby se mohli ucházet o finanční prostředky, které jsou jim k dispozici v rámci implementace Kohezní politiky EU v ČR. Tím by mohly nadále rozvíjet své území a nabízet občanům kvalitnější veřejné služby a příjemnější prostředí pro jejich každodenní život.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala využíváním nástrojů kohezní politiky při rozvoji municipalit vybraného mikroregionu.

Hlavním cílem byla komparace procesů a výsledků realizace dotačních projektů financovaných z nástrojů Kohezní politiky EU a využívaných k rozvoji zkoumaných municipalit Mikroregionu Jižní Haná.

Po představení základních pojmů a poznatků z oblastí, které s touto problematikou souvisí, byla provedena charakteristika jednotlivých municipalit, která vedla k sestavení SWOT analýz, vymezujících jejich vnitřní faktory rozvoje (silné a slabé stránky), ale i vnější (příležitosti a hrozby). Zásadní pro celou práci byla analýza uskutečněných dotačních projektů v jednotlivých municipalitách. Projekty byly na základě stejných kritérií zkoumány z hlediska jejich počtu, tematického zaměření a objemu čerpaných prostředků. Závěry těchto analýz byly porovnány a vyplynulo z nich, že obec Kvasice, i přestože se jedná o nejmenší obec mikroregionu, dokázala z nástrojů Kohezní politiky EU získat největší množství prostředků pro svůj rozvoj, v přepočtu na obyvatele. Naopak nejvíce ve všech komparovaných datech zaostávala obec Tlumačov, jež těchto prostředků využívala v nejmenší míře.

Důležitou částí práce bylo také provedení polostrukturovaných rozhovorů se starosty města Hulín a obce Kvasice. Tyto poskytly zajímavý pohled na to, jakým způsobem k vypracování projektových žádostí a obecně k výběru a přípravě projektů přistupují. Jejich důležitým poznatkem bylo také, že uskutečněné projekty mají především pro menší obce velmi významnou roli v rámci jejich rozvoje. Bez dotačních příležitostí by se některé větší projekty uskutečňovali buďto velice obtížně anebo vůbec.

Všechny provedené analýzy a rozhovory vedly k celkovému zhodnocení situace, a také k návrhu doporučení. V rámci zhodnocení je důležité poznamenat, že obce a města využily v minulosti širokou škálu dotačních příležitostí, jež napomohly jejich rozvoji investicemi do životního prostředí, silniční, cyklistické i pěší infrastruktury, veřejných budov či rozvoje v oblasti vzdělávání.

Výsledná doporučení jsou rozdělena do dvou kategorií. První kategorie je směřována ke zkoumaným municipalitám a navazuje na výsledky ze SWOT analýz, provedených rozhovorů a průzkumu možných dotačních výzev. Municipalitám je doporučeno využívat i

nadále příležitostí, které jim jednotlivé operační programy nabízejí. V současné době se jedná zejména o projekty na zelenou infrastrukturu, snižování energetické náročnosti veřejných budov, ale i cyklistickou či pěší infrastrukturu. Do budoucna ale rozhodně výzev přibude i v jiných oblastech a obce a města musí svou pozornost zaměřit i na jiné operační programy, věnované například oblasti vzdělávání či zaměstnanosti. Pro poskytovatele dotací se doporučuje zejména revize celého systému rozdělování dotačních prostředků. Je nutné zjednodušovat agendy na straně řídicích orgánů i žadatelů.

Práce má velký potenciál dalšího rozvoje této problematiky do budoucna a navázat lze na provedené analýzy například návrhem konkrétních dotačních projektů, které by municipalitám napomohly naplnit jejich rozvojový potenciál.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BACHTLER, John et al., 2016. *EU cohesion policy in practice: what does it achieve?*. London: Rowman & Littlefield International, 139 s. Policy impacts. ISBN 978-1-78348-721-9.

BAUN, Michael a Daniel MAREK, 2014. *Cohesion policy in the European Union*. London: Palgrave, 257 s. European Union series. ISBN 978-0-230-30314-0.

ČERMÁK, Daniel et al., 2011. *Spolupráce, partnerství a participace v místní veřejné správě: význam, praxe, příslib*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 181 s. Studie. ISBN 978-80-7419-067-4.

Český statistický úřad, 2022. *Obyvatelstvo k 31.12. podle pohlaví v obcích* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo-k-3112-podle-pohlavi-v-obcich>

Český statistický úřad, 2022. *Statistická data pro územně analytické podklady* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-data-pro-uzemne-analyticke-podklady>

Dohoda o partnerství v programovém období 2021–2027 [online], 2021. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2023-05-10]. Dostupné z: https://dotaceeu.cz/getattachment/Evropske-fondy-v-CR/KOHEZNI-POLITIKA-PO-ROCE-2020/Priprava-obdobi-2021-2027/s/Verejna-konzultace-k-prvniimu-navrhu-Dohody-o-partn/Dohoda_o_partnerstvi_2021-2027_schvaleno_EK_kveten_2022.pdf.aspx?lang=cs-CZ

DotaceEU.cz - Informace o fondech, 2023. *DotaceEU.cz* [online]. [cit. 2023-04-26]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/informace-o-fondech-eu>

DotaceEU.cz - Programové období 2007-2013, 2023. *DotaceEU.cz* [online]. [cit. 2023-04-26]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/programove-obdobi-2007-2013>

DotaceEU.cz - Programové období 2014-2020, 2023. *DotaceEU.cz* [online]. [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020>

European Commission - Cohesion Fund, 2023. *European Commission* [online]. [cit. 2023-04-28]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/funding/cohesion-fund_en

European Commission - Principles, 2023. *European Commission* [online]. [cit. 2023-04-28]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/how/principles_en

Euroskop.cz - Strukturální fondy, 2023. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2023-04-28]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/ja-a-eu/fondy/prehled-fondu/strukturalni-fondy/>

Informační web územního plánování, 2020. *NUTS* [online]. [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp>

KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Zuzana, 2014. *Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů*. Praha: Auditorium, 233 s. ISBN 978-80-87284-44-5.

Krajský úřad Zlínského kraje, 2023. *Mikroregion Jižní Haná, svazek obcí* [online]. [cit. 2023-03-21]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/mikroregion-jizni-hana-svazek-obci-cl-2776.html>

Město Hulín, 2021. In: *Oficiální stránky města Hulín: Program rozvoje města Hulín na období 2021 - 2028* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.hulin.cz/samosprava/dulezite-dokumenty/program-rozvoje-mesta/program-na-aktualni-obdobi-2021-2028/>

Město Chropyně, 2016. In: *Oficiální stránky města Chropyně: Program rozvoje města Chropyně* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.muchropyne.cz/mesto/rozvojove-dokumenty/program-rozvoje-mesta-chropyne/>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2008. *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj. Národní orgán pro koordinaci, 28 s. [cit. 11. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/getmedia/cf816ee4-6225-4368-9ca4-b9c0f9c367c9/abeceda-2008.pdf.aspx?ext=.pdf>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2015. *Abeceda fondů EU 2014-2020: Jak fungují evropské fondy? Projekt: Krok za krokem: kam se obrátit pro radu?*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 39 s. ISBN 978-80-7538-013-5.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2022. *Abeceda fondů EU 2021-2027: Jak fungují evropské fondy? Jak a na co lze žádat o dotaci? Kam se obrátit pro radu?*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Národní orgán pro koordinaci, 55 s. ISBN 978-80-7538-420-1.

Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013, 2007. *DotaceEU.cz* [online]. [cit. 2023-05-07]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/getmedia/4fdb037-1434-4cdf-b967-6669777579b1/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CJ-cervenec.pdf.aspx>

Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006: ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999, 2006. In: *EUR-lex*. Úřad pro publikace Evropské unie. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0025:0078:CS:PDF>

Obec Kvasice, 2021. In: *Oficiální stránky obce Kvasice: Směrnice a dokumenty - Strategický rozvojový dokument Obce Kvasice 2021-2027* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.kvasice.cz/urad/smernice-a-dokumenty/>

Obec Tlumačov, 2007. In: *Představujeme: Mikroregion Jižní Haná* [online]. [cit. 2023-04-21]. <https://www.tlumacov.cz/2007/08/22/predstavujeme-mikroregion-jizni-hana/>

Obec Tlumačov, 2013. In: *Oficiální stránky obce Tlumačov: Program rozvoje obce Tlumačov na období 2013–2026* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.tlumacov.cz/samosprava/program-rozvoje-obce/>

Obec Tlumačov - KIS Tlumačov, 2023. In: *Oficiální stránky obce Tlumačov: KIS Tlumačov* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.tlumacov.cz/kis-tlumacov/>

Obec Tlumačov - Odpadové hospodářství, 2023. In: *Oficiální stránky obce Tlumačov: Odpadové hospodářství* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.tlumacov.cz/ou/odpadove-hospodarstvi/>

Obec Tlumačov - Školství, 2023. In: *Oficiální stránky obce Tlumačov: Školství* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.tlumacov.cz/obec/skolstvi/>

Obec Tlumačov - Život v obci, 2023. In: *Oficiální stránky obce Tlumačov: Život v obci* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.tlumacov.cz/zivot-v-obci/>

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 280 stran. Finance. ISBN 978-80-247-5608-0.

PRŮCHA, Petr, 2017. *Základy správního práva: učební text pro bakalářské studium*. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 254 s. ISBN 978-80-210-8517-6.

Regionální informační servis, 2021. In: *RISY.cz / Obce / Hulín* [online]. [cit. 2023-04-21]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/588491-hulin>

Regionální informační servis, 2021. In: *RISY.cz / Obce / Chropyně* [online]. [cit. 2023-04-21]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/588512-chropyne>

Regionální informační servis, 2021. In: *RISY.cz / Obce / Kvasice* [online]. [cit. 2023-04-21]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/588644-kvasice>

Regionální informační servis, 2021. In: *RISY.cz / Obce / Tlumačov* [online]. [cit. 2023-04-21]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/585858-tlumacov>

Smlouva o fungování Evropské Unie: (konsolidované znění), 2016. In: . *Úřední věstník Evropské Unie*. Dostupné také z: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9e8d52e1-2c70-11e6-b497-01aa75ed71a1.0002.01/DOC_3&format=PDF

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, 1993. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>

ZAHRADNÍK, Petr, 2017. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 614 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-527-5.

Zákon č. 128/2000 Sb.: Zákon o obcích (obecní zřízení), 2000. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CF	Cohesion Fund (Kohezní fond)
č.	Číslo
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DSO	Dobrovolný svazek obcí
ERDF	European Regional Development Fund (Evropský fond pro regionální rozvoj)
ESF	European Social Fund (Evropský sociální fond)
ESF+	European Social Fund Plus (Evropská sociální fond plus)
EU	Evropská unie
EÚS	Evropská územní spolupráce
HDP	Hrubý domácí produkt
IROP	Integrovaný regionální operační program
Kč	Koruna česká
km ²	Kilometr čtvereční
LAU	Local Administrative Unit (Místní správní jednotka)
MŠ	Mateřská škola
např.	Například
NUTS	Nomenclature of Units for Territorial Statistics (Nomenklaturní statistická jednotka)
OP	Operační program
OP D	Operační program Doprava
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OP R	Operační program Rybářství
OP ST	Operační program Spravedlivá transformace
OP TP	Operační program Technická pomoc

OP Z+	Operační program Zaměstnanost+
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
příp.	Případně
resp.	Respektive
RIS	Regionální informační systém
Sb.	Sbírka
TO	Tematická oblast
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Mapa regionů soudržnosti a krajů v ČR (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČÚZK)	16
Obrázek 2 Grafické zobrazení cílů Kohezní politiky EU v programovém období 2021-2027 (zdroj: vlastní zpracování na základě informací z DotaceEU.cz).....	24
Obrázek 3 Poloha Mikroregionu Jižní Haná v rámci Zlínského kraje (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČÚZK).....	34
Obrázek 4 Graf populačního vývoje ve městě Hulín dle pohlaví v letech 2000 až 2021 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ)	37
Obrázek 5 Graf vývoje příjmů, výdajů a salda rozpočtu města Hulín (v tis. Kč) v letech ..	38
Obrázek 6 Graf vývoje podílu investičních výdajů na celkových výdajích ve městě	39
Obrázek 7 Graf populačního vývoje ve městě Chropyně dle pohlaví v letech.....	41
Obrázek 8 Graf vývoje příjmů, výdajů a salda rozpočtu města Chropyně (v tis. Kč).....	42
Obrázek 9 Graf vývoje podílu investičních výdajů na celkových výdajích	43
Obrázek 10 Graf populačního vývoje v obci Tlumačov dle pohlaví v letech	45
Obrázek 11 Graf vývoje příjmů, výdajů a salda rozpočtu obce Tlumačov (v tis. Kč)	46
Obrázek 12 Graf vývoje podílu investičních výdajů na celkových výdajích v obci Tlumačov v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)	47
Obrázek 13 Graf populačního vývoje v obci Kvasice dle pohlaví v letech.....	49
Obrázek 14 Graf vývoje příjmů, výdajů a salda rozpočtu obce Kvasice (v tis. Kč).....	50
Obrázek 15 Graf vývoje podílu investičních výdajů na celkových výdajích v obci Kvasice v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru)	51
Obrázek 16 Graf rozdělení počtu projektů ve městě Hulín na základě	53
Obrázek 17 Graf rozdělení počtu projektů ve městě Hulín na základě tematického.....	55
Obrázek 18 Graf rozdělení dotací EU ve městě Hulín na základě tematického zaměření Hulín – kumulativně za obě programové období.....	55
Obrázek 19 Graf rozdělení počtu projektů ve městě Chropyně.....	56

Obrázek 20 Graf rozdělení počtu projektů ve městě Chropyně na základě tematického zaměření – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)	57
Obrázek 21 Graf rozdělení dotací EU ve městě Chropyně na základě tematického	58
Obrázek 22 Graf rozdělení počtu projektů v obci Tlumačov na základě fondů EU – kumulativně za obě programové období.....	58
Obrázek 23 Graf rozdělení počtu projektů v obci Tlumačov na základě tematického zaměření – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)	60
Obrázek 24 Graf rozdělení dotací EU v obci Tlumačov na základě tematického	60
Obrázek 25 Graf rozdělení počtu projektů v obci Kvasice na základě.....	61
Obrázek 26 Graf rozdělení počtu projektů v obci Kvasice na základě tematického	62
Obrázek 27 Graf rozdělení dotací EU v obci Kvasice na základě tematického zaměření – kumulativně za obě programové období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz)	63
Obrázek 28 Graf rozdělení počtu projektů v jednotlivých municipalitách na základě programových období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz).....	63
Obrázek 29 Graf rozdělení celkové dotace EU (v tis. Kč) v jednotlivých municipalitách na základě programových období (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz).64	
Obrázek 30 Graf rozdělení prostředků z EU v přepočtu na 1 obyvatele v jednotlivých municipalitách na základě programového období	65

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Seznam tematických cílů kohezní politiky a jejich přidělené finanční podpory v rámci ČR v programovém období 2014-2020 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Abecedy fondů EU 2014-2020)	22
Tabulka 2 Seznam operačních programů a jejich přidělené alokace v programových obdobích 2007-2013 a 2014-2020 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Abeced fondů EU 2007-2013 a 2014-2020)	23
Tabulka 3 Vývoj rozpočtu města Hulín (v tis. Kč) v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru).....	39
Tabulka 4 SWOT analýza města Hulín (zdroj: vlastní zpracování na základě předchozí charakteristiky města)	40
Tabulka 5 Vývoj rozpočtu města Chropyně (v tis. Kč) v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování dle dat z Monitoru).....	43
Tabulka 6 SWOT analýza města Chropyně (zdroj: vlastní zpracování na základě předchozí charakteristiky města)	44
Tabulka 7 Vývoj rozpočtu obce Tlumačov (v tis. Kč) v letech 2010 až 2022	47
Tabulka 8 SWOT analýza obce Tlumačov (zdroj: vlastní zpracování na základě předchozí charakteristiky obce).....	48
Tabulka 9 Vývoj rozpočtu obce Kvasice (v tis. Kč) v letech 2010 až 2022 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Monitoru).....	51
Tabulka 10 SWOT analýza obce Kvasice (zdroj: vlastní zpracování na základě	52
Tabulka 11 Počet projektů a výše dotace EU (v tis. Kč) za jednotlivé operační programy ve městě Hulín v rámci programových období 2007-2013 a 2014-2020 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz).....	54
Tabulka 12 Počet projektů a výše dotace EU (v tis. Kč) za jednotlivé operační programy	56
Tabulka 13 Počet projektů a výše dotace EU (v tis. Kč) za jednotlivé operační.....	59

Tabulka 14 Počet projektů a výše dotace EU (v tis. Kč) za jednotlivé operační programy v obci Kvasice v rámci programových období 2007-2013 a 2014-2020 (zdroj: vlastní zpracování na základě dat z DotaceEU.cz).....	61
Tabulka 15 Shrnutí závěrů vyplývajících z provedených polostrukturovaných.....	70
Tabulka 16 Doporučené aktivity a operační programy – s přiřazením priority některým municipalitám (zdroj: vlastní zpracování na základě předchozích analýz a rozhovorů).....	73